

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 28
(26 квітня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
ПОЛІТИКА	52
ЕКОНОМІКА	56
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	65

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Петро Порошенко вшанував пам'ять ліквідаторів та жертв аварії на Чорнобильській АЕС

Президент П. Порошенко вшанував пам'ять ліквідаторів та жертв катастрофи у день 30 роковин аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

Глава держави поклав квіти до меморіального кургану «Героям Чорнобиля» та пам'ятного знаку «Воїнам Чорнобиля» Меморіального комплексу жертвам Чорнобильської катастрофи.

Присутні на церемонії вшанували пам'ять ліквідаторів та жертв трагедії хвилиною мовчання. Воїни роти Почесної варти виконали Державний Гімн та відсалютували з особистої зброї. Стрій воїнів також пройшов урочистим маршем. Вулицею повз Меморіал проїхала символічна колона рятувальників ДСНС.

У заході також взяли участь Голова Верховної Ради А. Парубій, Прем'єр-міністр В. Гройсман, голова Київської міської державної адміністрації, Київський міський голова В. Кличко, голова Київської обласної державної адміністрації М. Мельничук, представники Адміністрації Президента, урядовці, духовенство, представники громадськості та учасники ліквідації аварії на ЧАЕС.

По завершенні заходу Президент відбув до зони відчуження, де візьме участь у інших заходах до 30-х роковин трагедії на території ДСП «Чорнобильська АЕС» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.04*).

Президент підписав Указ про створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника

Президент підписав Указ про створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника

Президент України Петро Порошенко підписав Указ про створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника.

Новостворений біосферний заповідник стане однією з найбільших природоохоронних установ України, загальною площею 227 тисяч гектарів. Він розташований на території Іванківського і Поліського районів Київської області в межах зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення.

Створення Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника стало першим важливим кроком на шляху відродження

територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок техногенної катастрофи (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 26.04).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Партія Ю. Тимошенко «Батьківщина» знову в опозиції

Лідер фракції «Батьківщина» Ю. Тимошенко заявляє про перехід її політичної сили до парламентської опозиції. Таку заяву вона зробила у Львові після проведення партійної конференції. З подібною заявою Ю. Тимошенко виступила і у Верховній Раді, демонструючи свої наміри активізувати боротьбу проти діючої влади. Ю. Тимошенко наголосила, що це – консолідоване рішення партії: «Ми переходимо в демократичну, проєвропейську опозицію. Ми йдемо на достатньо впевнену боротьбу проти старої системи, проти злиття нової постмайданної влади та старої олігархічної мафії. Ми йдемо на боротьбу проти знищення економіки України, проти знищення життя кожної української родини».

Разом з тим вона наголосила, що її політична команда в парламенті й надалі підтримуватиме потрібні для держави законодавчі ініціативи. «Якщо в парламенті будуть народжуватися законопроекти, які реально потрібні країні, які можуть допомогти людям в цей складний час, наша команда в парламенті буде голосувати за те, що ми вважаємо правильним і потрібним», – підкреслила лідер «Батьківщини».

За її словами, перехід до опозиції є єдиним правильним рішенням за нинішніх соціальних і економічних умов.

Як відомо, представники партії «Батьківщина» вже не раз заявляли про можливий перехід в опозицію, не погоджуючись з діями уряду і президентської команди. Критика влади за прорахунки стала ефективним підґрунтям для зростання рейтингу «Батьківщини». Але, залишаючись у провладній коаліції, «Батьківщина» мала б теж нести відповідальність за дії уряду. Тому вихід з коаліції й перехід в опозицію дає можливість ВО «Батьківщина» більш активно критикувати дії влади.

За інформацією ЗМІ, у лютому партія «Батьківщина» продемонструвала найбільше зростання рейтингу серед конкурентів, чому, не в останню чергу, сприяла парламентсько-урядова криза. Критична і влучна риторика Ю. Тимошенко привела до збільшення її підтримки серед невдоволених діючою владою верств населення. І якщо б вибори Президента України відбулися в середині березня – на них могла б перемогти Ю. Тимошенко. Про це свідчать результати опитування Київського міжнародного інституту соціології. Серед тих, хто визначився й пішов би на вибори, 20,9 %

проголосували б за Ю. Тимошенко. За діючого главу держави П. Порошенка проголосувало б 17,9 %, за О. Ляшка – 12,0 %, за мера Львова А. Садового – 10,3 %, за экс-міністра оборони А. Гриценка – 9,6 %, за лідера Опозиційного блоку Ю. Бойка – 9,5 %, за лідера «Свободи» О. Тягнибока – 4,1 %, за екс-лідера «Правого сектору» Д. Яроша готові голосувати 3,9 % опитаних, за С. Тігіпка – 3,4 %, за П. Симоненка – 2 %, за Г. Корбана – 1,3 %, за В. Наливайченка – 1,2 %.

У разі виборів до Верховної Ради, згідно з цим опитуванням, за «Батьківщину» готові були голосувати 18,6 % тих, хто визначився зі своїм вибором. За Опозиційний блок – 13,2 %, за Блок П. Порошенка – 11,4 %, за «Самопоміч» – 10,9 %, за Радикальну партію О. Ляшка – 10,9 %, за «Свободу» – 6,2 %, за «Громадянську позицію» – 5,1 %. Опитування проводилося з 23 лютого по 8 березня 2016 р.

Керівник департаменту виборчих технологій Агентства моделювання ситуацій В. Гончарук вважає, що зростання рейтингу Ю. Тимошенко і її політичної сили не стільки в її активності, скільки в пасивності влади. На його думку, відбувається падіння рейтингу П. Порошенка – саме тому його наздоганяє Ю. Тимошенко. «Тобто не стільки Тимошенко значно зросла, скільки падіння основних політичних гравців дало їй цю можливість. Але я б не списував тих же М. Саакашвілі, А. Садового. У них теж досить великий потенціал для того, щоб згодом конкурувати з Тимошенко», – зазначив експерт.

Дійсно, рейтинг П. Порошенка і президентського БПП демонструє стійке зниження, водночас це зниження лише опосередковано – через розчарування колишніх прихильників Президента та їх імовірно приєднання до електорату «Батьківщини» – може впливати на посилення позицій Ю. Тимошенко та її партії. Разом з тим не можна не брати до уваги відсутність у «Батьківщини» традиційних конкурентів на полі «лівої» риторики соціальної справедливості – соціалістів і комуністів, які зазнали удару від декомунізації.

При цьому варто відзначити, що використання соціальної риторики для Ю. Тимошенко стало вже традиційним. Зокрема, нею послідовно порушується тема тарифів. У контексті анонсів ЗМІ стосовно перспективи подвоєння тарифних платежів можна прогнозувати посилення підтримки Ю. Тимошенко.

Крім тарифної кампанії, на зростання її популярності вплинула кампанія з недопущення внесення змін до Конституції, запропонованих Президентом України, антикорупційна позиція. Серед локальних здобутків, на думку експертів, можна відзначити формування більшості в Житомирській обласній раді, де завдяки очільнику – представнику партії – вдалося знайти спільну мову з Опозиційним блоком і РПЛ. Також експертами була відмічена активна робота «Батьківщини» на Черкащині. З негативних тенденцій можна виділити внутрішньопартійні проблеми в Закарпатті та подальше програвання БПП у Києві й області.

Проте Ю. Тимошенко останнім часом активізувалася й постійно з парламентської трибуни, через засоби масової інформації і при зустрічі з потенційними виборцями заявляє про необхідність радикальних змін і наголошує на прорахунках влади й порушенні владою законів. Зокрема, під час погоджувальної ради в парламенті Ю. Тимошенко заявила, що перевірить законність призначення В. Гройсмана на пост глави Кабміну в Конституційному Суді. Політик упевнена, що голосування відбулося в неконституційний спосіб, але нічого вже не мінятимуть. Її ж завдання полягає у відновленні справедливості.

Послідовно підтримуючи імідж борця з корупцією, лідер «Батьківщини» також ініціювала створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради для того, щоб вивчити правомірність використання коштів колишнім урядом А. Яценюка. Її членом, на думку політика, повинен стати М. Гордієнко, який неодноразово звинувачував А. Яценюка в корупції.

Крім того, Ю. Тимошенко звинувачує депутатів з провладних фракцій, членів Комітету з питань податкової та митної політики, у блокуванні розгляду законопроектів щодо деофшоризації, підготовлених «Батьківщиною» спільно з міжнародними експертами. «Дуже шкода, що абсолютна більшість депутатів у парламенті так чи інакше представлені кланами. “Народний фронт”, БПП і залишки Партії регіонів сьогодні на податковому комітеті синхронно виступили за те, щоб ці закони поховати. Ось так в інтересах людей вони “працюють”!» – наголосила Ю. Тимошенко.

За її словами, офшори та ухиляння від сплати податків через офшори стали раковою пухлиною фінансів світу і ключову роль тут відіграють країни, які вийшли з Радянського Союзу.

Ю. Тимошенко нагадала, що «розмови про деофшоризацію тривають багато років, та через те, що працюють офшори, країна лише в минулому році недоотримала величезний обсяг грошей – 68 млрд грн».

На разі Ю. Тимошенко вдається демонструвати відповідність суспільним очікуванням і трансформувати протестні настрої людей на підтримку «Батьківщини». Прикладом може служити недавня акція науковців, спричинена недофінансуванням наукових закладів. Ю. Тимошенко зустрілася з учасниками акції біля будівлі Верховної Ради й пообіцяла, що фракція «Батьківщина» наполягатиме на внесенні змін до Державного бюджету на 2016 рік щодо збільшення фінансування науки. «Коли наука виходить на площі – це вже остання крапля! Це трапляється, коли вже неможливо терпіти! Тому що в усі інші часи наука – це головна рушійна сила суспільства, яка хоче рухатись вперед. Якщо ви тут, це означає, що суспільство або стоїть, або деградує», – заявила лідер «Батьківщини», виступаючи перед науковцями.

Вона пообіцяла організувати зустріч для представників наукових і освітянських організацій, які зібралися на пікет, з Головою Верховної Ради, Прем'єр-міністром і профільним міністром, щоб вони почули науковців та звернули увагу на те, що ця галузь в Україні позбавлена фінансування

(зазначимо, що зустріч науковців з Головою ВР А. Парубієм у підсумку відбулася того ж дня).

Ю. Тимошенко запевнила, що гроші для фінансування науки можна знайти навіть без ухвалення спеціальних законів, і пообіцяла «показати владі джерела наповнення видатків на науку». Крім того, вона пообіцяла, що пропозиції перерозподілу державних коштів «Батьківщина» оформить у вигляді змін до Державного бюджету.

Подібні заяви Ю. Тимошенко не є несподіванкою, адже вона обіцяє допомогти не лише науковцям і освітянам, а й медикам, аграріям та іншим. Як інформують ЗМІ, нещодавно, виступаючи перед аграріями, політик зазначила, що в Україні має бути змінено ставлення до селян, зокрема до фермерів, які «потерпають від свавілля влади». Лідер «Батьківщини» запропонувала представникам фермерства України об'єднати зусилля для розробки пакету законопроектів, спрямованих на розвиток аграрної галузі як однієї з ключових у державі, здатної вивести країну з економічної кризи. Вона запропонувала зібрати величезний форум фермерів усієї країни, щоб затвердити пакет вимог до уряду. Про це Ю. Тимошенко заявила під час виступу на XXVI з'їзді Асоціації фермерів і приватних землевласників України.

Лідер «Батьківщини» запропонувала разом сформувані чіткі вимоги, які фермери поставлять перед новим урядом, і пообіцяла їх усебічну підтримку партією «Батьківщина» та її фракцією в парламенті. «Нам потрібно змусити уряд і парламент затвердити дуже конкретний план, стратегію розвитку фермерства. Її сьогодні немає. Країна, яка має найродючіші землі в світі, не має концепції, стратегії розвитку фермерства», – наголосила Ю. Тимошенко.

За її словами, у першу чергу необхідно зняти з аграріїв нинішнє податкове навантаження. «Нам треба думати над прийняттям першочергових законів, які скасовують ті жахливі зміни до Податкового кодексу, які застосовані. Нам треба вимагати для фермерських господарств одного податку. Єдиний податок на землю на гектар», – підкреслила політик.

У контексті посилення патріотичних почуттів українців у результаті російсько-українського конфлікту додаткові політичні дивіденди «Батьківщина» може отримати завдяки акцентуванню проблеми звільнення Н. Савченко, яка незаконно утримується в Росії.

«Батьківщина» послідовно наголошує на необхідності звільнення Н. Савченко з ув'язнення, вивішує її портрет у сесійній залі Верховної Ради, виставляє її портрет на своєму сайті. Водночас Ю. Тимошенко звинуватила керівництво Міністерства юстиції в саботажі процесу щодо повернення Н. Савченко в Україну. «На сьогодні не підготовлені документи, які повинні були б бути передані Україною до РФ щодо повернення Н. Савченко додому... Надя написала лист, тому що бачить, що ця робота саботується», – наголосила Ю. Тимошенко під час виступу в парламенті.

Експерти, аналізуючи активність партії «Батьківщина» й заяву її лідера щодо переходу в опозицію, зазначають, що ця політична сила вже тривалий час в опозиції, щоправда, вона формально залишалася в коаліції. Як зазначив

політолог М. Дяденко, нині відбуваються змагання фракцій за те, щоб бути в опозиції. Соціально-економічна ситуація в країні є такою, що в опозиції бути вигідніше, ніж бути владою. «Буде конкуренція між «Батьківщиною», «Самопоміччю» та РПЛ. Хтось із цих сил посяде ключове місце в опозиційній ніші», – прогнозує експерт.

За його словами, Опозиційний блок та інші парламентські сили лише на словах перебувають в опозиції, але в зручних для Банкової випадках підтримують потрібні голосування. Проте країні нині потрібна більш гостра опозиція.

Разом з тим, на думку експерта, Ю. Тимошенко було б вигідніше стати частиною парламентської більшості, тому що тоді вона могла б нав'язувати свою точку зору й бути тією ж опозицією, але в коаліції. «З іншого боку, ті умови, які були продиктовані Тимошенко коаліції, озвучувалися для того, щоб мати можливість відкинути запрошення до коаліції та не брати участі в коаліційному процесі. Вони заздалегідь були сформовані як нереальні», – наголосив М. Дяденко.

Ще один експерт Я. Макітра переконаний, що ряд заяв Ю. Тимошенко є звичайним політичним піаром. Зокрема, за його словами, заява Ю. Тимошенко про створення парламентської слідчої комісії щодо діяльності А. Яценюка є лише спробою створити видимість боротьби з корупцією.

Я. Макітра це пояснює бажанням Ю. Тимошенко підвищити свій рейтинг і отримати в підсумку владу. За його словами, у результаті парламентсько-урядової кризи «Батьківщина» опинилася поза владою. Отже, намагання «Батьківщини» оскаржити прийняті у Верховній Раді рішення щодо створення нового уряду, так само як й ініціативу Ю. Тимошенко щодо створення слідчої комісії, експерт пояснює бажанням самим отримати більше влади.

Я. Макітра погоджується з тим, що до процесу формування нового уряду є серйозні питання. Зокрема, збереження функціонування попередньої коаліції при створенні нової, зменшення кількості членів парламентської більшості менше ніж 226 після виходу з коаліції трьох партій, продовження її функціонування та деякі інші.

Водночас експерт сумнівається в тому, що «Батьківщині» вдасться виграти суд, навіть якщо вона і звернеться до суду. Що стосується ТСК по А. Яценюку, Я. Макітра також розглядає таку ініціативу «Батьківщини» виключно як піар. «Така заява звучить з боку партії, яка була в складі коаліції, і цій партії, яка призначала А. Яценюка, самій потрібно відповідати. Чому це питання виникає саме зараз, а не місяць тому, коли йшли коаліційні переговори? Це вже політична піар-акція, завдання якої – знайти крайніх і показати якусь боротьбу. При цьому в створенні комісії не буде нічого поганого, якщо вона буде функціонувати. Але якщо це перетвориться в обмін заявами, то мова піде всього-на-всього про черговий невдалий майданчик для піару», – зазначив експерт.

За його словами, немає чітких інструментів, що дають змогу комісії належним чином працювати. Немає інструментів, щоб покарати винних.

Комісія може звернути увагу, задати тон розслідування, але це максимум. Цією справою має займатися Антикорупційне бюро, адже у нас є компетентні органи, які озвучують ряд гучних заяв про корупцію. «Звичайно, таке розслідування має бути відкритим, воно могло б бути перспективним. Але українські реалії говорять про те, що ми маємо справу з черговим польотом піару. Представники діючої системи, незалежно від того, де вони знаходяться, при владі або в опозиції, продовжують грати в цю гру і руйнувати основи державного управління як такого в Україні», – наголошує експерт.

У свою чергу політолог К. Матвієнко також сумнівається в ефективності переходу «Батьківщини» в опозицію. На його думку, це лише зміна тактики й надія на те, що дострокові парламентські вибори відбудуться.

Проте, вважає політолог, це не буде повторенням 2007 р., коли «Батьківщина» разом з «Нашою Україною» склали депутатські мандати, після чого були дострокові вибори. «На коаліції це позначиться позитивно, оскільки “Батьківщина” і раніше виконувала функцію внутрішньої опозиції, послідовно вела свою лінію на дострокові парламентські вибори. І висунення позамежних вимог, які апріорі не можуть бути виконані, – це теж інструмент руйнування переговорів для того, щоб домогтися дострокових парламентських виборів», – підкреслив експерт.

Більш жорстка критика на адресу ВО «Батьківщина» лунає з боку колишніх партнерів по коаліції. Зокрема, представник фракції «Народний фронт» А. Помазанов зазначив, що заява Ю. Тимошенко про перехід у опозицію – це публічне визнання співпраці з Опозиційним блоком, яку нібито «Батьківщина» веде впродовж останніх років.

За словами політика, в умовах нинішньої політичної нестабільності вихід «Батьківщини» з коаліційного процесу означає, що Ю. Тимошенко не готова працювати над вирішенням кризи. «Нардепи від “Батьківщини” голосно обурювалися ситуацією зі зміною уряду, висували умови вступу до коаліції, пропонували ухвалити відверто популістські закони. А у підсумку, фактично, підтримали Опоблок, оголосивши про перехід в опозицію до демократичних сил», – наголосив А. Помазанов.

На думку політика, «Батьківщина» сьогодні активно розгойдує владний човен, аби зірвати створення більшості й домогтися проведення дочасних виборів. «Цю ж мету переслідує і колишня Партія регіонів, яка разом з дочасними виборами домагається і проведення виборів на Донбасі», – зазначив народний депутат.

Він наголошує, що Ю. Тимошенко розраховує поділити разом з Опозиційним блоком місце в новому парламенті. При цьому політик заявив, що «Батьківщина» вже давно співпрацює з Опозиційним блоком, щоправда, до недавнього часу намагалася уникати публічного розголосу таких фактів. «Можна згадати призначення одного із соратників Януковича – М. Цимбалюка – головою Львівського обласного осередку “Батьківщини” чи спільне голосування політсили Тимошенко і Опоблоку за А. Лабунську на посаду голови Житомирської облради. Та й Вілкула з обранням мером

Кривого Рогу ще у жовтні ледь не першою привітала місцева «Батьківщина». Ю. Тимошенко майже прописалася у підсумковій програмі «Подробности» (читаємо рос. мовою) на телеканалі «Інтер», який пов'язують з Фірташем і Львовичіним», – підкреслив народний депутат.

Подібні звинувачення на адресу Ю. Тимошенко і її політичної сили не є новими. Та й негативні оцінки з боку багатьох політиків і експертів також мало впливають на рейтинг ВО «Батьківщина», яка має свій стійкий електорат. Проте цього недостатньо для отримання влади. Тому Ю. Тимошенко і її однопартійці намагатимуться наростити свій рейтинг напередодні виборів, імовірність яких залишається доволі високою. Адже остаточного вирішення парламентської і урядової кризи не відбулося, чим і спробує скористатися партія «Батьківщина» на чолі з Ю. Тимошенко *(Роботу написано з використанням інформації таких джерел: В країні склалася ситуація, коли вигідніше бути в опозиції, ніж при владі – експерт // <http://www.slovoidilo.ua/2016/04/06/pogljad/polityka/v-krajini-sklalasya-sytuacziya-koly-vyhidnishe-butu-v-opozycziyi-nizh-pry-vladi-ekspert>. – 2016. – 6.04; Зміни рівня впливовості політичних сил та їх електоральний потенціал // <http://politcom.org.ua/?p=11080>. – 2016. – 19.03; Падіння рейтингів Порошенка і Яценюка додає балів Тимошенко – Гончарук // http://newsradio.com.ua/2016_03_16/Pad-nnja-rejting-v-Poroshenka-JAcenjuk-a-doda-bal-v-Timoshenko-Goncharuk-5487. – 2016. – 19.04; Следственная комиссия по Яценюку: Тимошенко пошла в атаку // <http://rian.com.ua/view/20160419/1008659358.html>. – 2016. – 19.04; Тимошенко вызываает в Раду главу Минюста из-за «саботажа» в деле Савченко // <http://rian.com.ua/politics/20160419/1008656629.html>. – 2016. – 19.04; Юлія Тимошенко: Офшори – це ракова пухлина, і ми зробимо все для її видалення // <http://ba.org.ua/yuliya-timoshenko-ofshori-ce-rakova-puxlina-i-mi-zrobimo-vse-dlya-%D1%97%D1%97-vidalennya>. – 2016. – 20.04; «Батьківщина» наполягає на збільшенні державного фінансування науки – Юлія Тимошенко // <http://ba.org.ua/batktivshhina-napolyagaye-na-zbilshenni-finansuvannya-nauki-iz-derzhbyudzhetu-yuliya-timoshenko>. – 2016. – 19.04; Тимошенко в Конституційному Суді оскаржить призначення Гройсмана // <http://znaj.ua/news/politics/42853/timoshenko-v-konstitucijnomu-sudi-oskarzhit-priznachennya-grojsmana.html>. – 2016. – 18.04; Юлія Тимошенко: Ми змусимо повернути в бюджет сотні мільярдів, вкрадені після революції // <http://ba.org.ua/yuliya-timoshenko-mi-zmusimo-sotni-milyardiv-vkradenix-pislya-revoljucii%D1%97-povernuti-v-byudzhbet>. – 2016. – 18.04; Аграрии способны поднять экономику Украины // <https://www.timoshenko.ua/ru/novosti/agrariyu-sposobny-podnyat-ekonomyuku-ukraynu>. – 2016. – 24.02; Ю. Тимошенко вирішила публічно зізнатись у співпраці з Облоком – «Народний фронт» // <http://www.unn.com.ua/uk/news/1561195-yu-timoshenko-virishila-publichno-ziznatis-u-spivpratsi-z-opoblokom-narodniy-front>. – 2016. – 5.04).*

Заходи опозиційних сил у Харкові: проба пера чи заявка на майбутнє?

На минулому тижні, 18 квітня, у Харкові відбулися одночасно два заходи, що викликали бурхливу реакцію громадськості.

Перший відбувався під лозунгом «За мир і розвиток» та був організований опозиційним урядом за участі колишніх народних депутатів від Партії регіонів і діючих народних депутатів від Опозиційного блоку.

Другий захід, організований Громадським рухом «Український вибір», який очолює В. Медведчук, відбувався як складова всеукраїнської кампанії зі створення громадських гуманітарних груп зі звільнення утримуваних осіб.

Слід зауважити, що, незважаючи на гучність заяв, які прозвучали на обох форумах, головний резонанс їм надали акції протестувальників, які намагалися перешкодити проведенню зібрань. Під час заходу активісти громадських організацій «Громадська варта», «Харківська хунта», «Вільні люди», «Громадська самооборона», Громадянський корпус «Азов» та інших пікетували будівлю, у якій зібралися учасники форуму. Після завершення заходу активісти намагалися блокувати вихід з будівлі, перешкоджати руху автомобілів учасників форуму і їхньої охорони. Періодично зав'язувалися бійки, під час однієї з них джип скоїв наїзд на одного з учасників акції протесту, якого згодом забрала швидка (http://dt.ua/POLITICS/pid-chas-biyki-pislya-antikrizovogo-forumu-v-harkovi-avtomobil-dobkina-nayihav-na-aktivista-206052_.html).

Так само, незважаючи на спробу зриву, що виявилася в хибному повідомленні про мінування й організованій активістами облозі, у готелі «Меркурій» відбулися установчі збори харківської громадської гуманітарної групи, організовані «Українським вибором».

Щодо сутності подій цікавість викликає не лише зміст виступів, який у цілому був відомий заздалегідь, а – головне – мотиви вибору місця проведення, збіг у часі, реакція українського істеблішменту і віддзеркалення у цих заходах масштабів прихованих від громадськості процесів, що відбуваються останнім часом у політичному середовищі країни.

За повідомленнями місцевих ЗМІ на антикризовий форум «За мир і розвиток» зібралися колишні міністри часів правління М. Азарова, а також діючі народні депутати від Опозиційного блоку. Як зазначається, на захід прибули колишні віце-прем'єр-міністри К. Грищенко і Б. Колесніков, экс-міністр юстиції О. Лукаш, экс-міністр соціальної політики Н. Королевська. Крім того, на форумі були присутні і відомі колишні «регіонали», зокрема экс-губернатор Харківської області М. Добкін, Є. Мураєв, Д. Добкін, О. Бондаренко. Усі чиновники приїхали в супроводі посиленої охорони (<http://mediahouse.com.ua/eks-ministryi-kabmina-azarova-sehalis-na-antikrizisniyu-forum-v-harkove>). Крім того, як повідомляє видання «Новости Донбасса», серед запрошених на захід був экс-віце-прем'єр-міністр

О. Вілкул, а також студенти Харківського авіаційного університету (novosti.dn.ua).

Як уже зазначалося, серед багатьох запитань, які можуть виникнути щодо зазначеного заходу, природним є запитання «Чому саме Харків?». У своєму виступі на початку форуму колишній народний депутат від Партії регіонів О. Бондаренко відмітила, що Харків не випадково був обраний першим містом для проведення подібного заходу, оскільки є інтелектуальною столицею України. «Це – центр великих наукових відкриттів, величезного промислового, культурного потенціалу. Тому ми щиро сподіваємося, що наші пропозиції будуть почуті і знайдуть правильне розуміння і гідну оцінку в умах наших громадян», – підкреслила вона (<http://izvestia.kharkov.ua/on-line/20/1211614.print>).

Першою темою для обговорення на форумі стала проблема «війни і миру». На думку О. Бондаренко, конфлікт на Донбасі є виключно громадянським. «Харків знаходиться найближче до лінії вододілу, до лінії, де проходить громадянський конфлікт, де вмирають люди», – заявила вона. Екс-депутат упевнена, що військові дії в Донецькій і Луганській областях закінчаться після проведення в регіоні місцевих виборів, для чого необхідна зміна Конституції і діючої влади, яку О. Бондаренко називає «коршунами війни». «В Україні відсутня політична воля тих, хто приймає рішення, тому що політичний інструментарій вирішення цього конфлікту є. Політичний інструментарій – це нова Конституція, це вибори, це переговори і мінські угоди», – наголосила колишній депутат О. Бондаренко (novosti.dn.ua).

Слід віддати належне традиційній діловитості екс-регіоналів, які вже в першому виступі розставили всі крапки над «і»: щодо вибору місця свого зібрання, щодо свого ставлення до трагічних подій на Сході України і свого бачення майбутнього для України. На підтримку висловленої О. Бондаренко позиції виступила й екс-міністр юстиції О. Лукаш. «Потрібен новий суспільний договір, який, зокрема, забезпечує передачу повноважень на місцях, у тому числі у сфері забезпечення громадського порядку в громадах. І головна відповідь в питанні “Що робити?” – це проведення повного конституційного перезавантаження», – наголосила О. Лукаш. Голова опозиційного уряду Б. Колесніков також упевнений, що починати реформи в Україні потрібно з новою Конституцією. «Без нової Конституції наша країна успіху не доб’ється. Потрібно збирати всі сили незалежно від того, яка у них політична приналежність. Якщо вони вірять в успіх нашої країни – вони повинні прийняти просту зрозумілу Конституцію», – підкреслив він (<http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/v-harkove-predstaviteli-oppozicii-sobralis-na-antikrizisnyu-forum-709074.html>).

Крім того, Б. Колесніков оприлюднив і пропозицію щодо докорінної трансформації Держави Україна. Він зазначив, що найбільш прийнятною моделлю державного устрою України буде парламентська республіка з повною децентралізацією влади. «Парламент повинен складатися з двох палат. Верхньої – палати представників (35 депутатів) – це прямі представники громадянського суспільства, нижньої – 150 депутатів,

представників політичних партій, що обираються за відкритими списками. Великі повноваження регіонів і виборність губернаторів. У центру тільки чотири повноваження: оборона, зовнішня політика, безпека країни і національна інфраструктура», – резюмував Б. Колесніков (<http://izvestia.kharkov.ua/on-line/20/1211614.print>).

У запропонованих на форумі рецептах виходу з економічної кризи від представників опозиційного уряду прозвучали традиційні пропозиції збереження багатовекторності й розвитку співробітництва як з ЄС, так і повернення на старі ринки. Ще один рецепт – залучити інвесторів. «Важко знайти будь-якого кредитора, інвестора, який готовий давати будь-які гроші навіть успішно працюючим підприємствам. У результаті – повний економічний спад. Але питання “Як з нього виходити?” Є два ключові рецепти, які універсальні навіть сьогодні: це великі інфраструктурні проекти, і друге – це інвестиційний клімат», – зазначив Р. Шурма, генеральний директор «Запоріжсталі» (<http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/v-harkove-predstaviteli-oppozicii-sobralis-na-antikrizisnyy-forum-709074.html>).

Екс-віце-прем'єр-міністр О. Вілкул також зазначив, що, розвиваючи партнерські відносини з ЄС, не можна допустити однополярної системи. «Зараз прибрані мита при поставках вітчизняних товарів у ЄС, але встановлені квоти, які регламентують обсяги поставок, уже закінчилися в січні – лютому – березні. Очевидно, що вони становлять 10–20 % від необхідного для нашої країни. Необхідно їх переглядати, – підкреслив О. Вілкул. – Україна повинна вибудовувати взаємовигідні відносини з усіма – і з Заходом, і зі Сходом, і з Північчю, і з Півднем. Якщо не змінити ситуацію, єдине, що Україна буде експортувати, – це новини про колосальне безробіття, скандали, пов'язані з корупцією у владі, і про гастарбайтерів-українців, які змушені працювати за копійки за кордоном, замість того щоб працювати в Україні і отримувати гідні гроші» (<http://izvestia.kharkov.ua/on-line/20/1211614.print>).

Серед головних тем, що обговорювалися на форумі, лунали також проблеми безпеки. Зокрема, екс-міністр юстиції О. Лукаш повідомила: «Тільки за I квартал 2016 р. кількість злочинів в країні збільшилася на 45 %... Багато людей переслідуються за інакомислення. Державна машина витрачає колосальні сили для знищення ідеологічних опонентів». На її думку, центральна влада розвалила правоохоронні органи і втратила контроль над ситуацією в країні. Тому частина функцій з охорони правопорядку повинна бути передана органам місцевого самоврядування. Юрист О. Бережна звернула увагу на масові порушення прав людини в країні, політичні репресії, повну безкарність «людини з рушницею». Тільки в одному Харкові, за словами юриста, перебувають понад 1 тис. 100 політичних в'язнів (<http://politobzor.net/show-89874-pozdno-pit-borzhomi-oppozicionery-vdrug-zagovorili-o-glavnom.html>).

Паралельно з антикризовим форумом опозиційного уряду «За мир і розвиток» у Харкові відбулися організовані Громадським рухом «Український вибір» установчі збори громадської гуманітарної групи по

звільненню утримуваних осіб. Лейтмотивом зборів стали слова із звернення до учасників лідера Громадського руху «Український вибір» В. Медведчука про те, що найперше завдання «Українського вибору» – досягнення стійкого миру в країні, дотримання Конституції й законів України. Заступник голови Громадського руху «Український вибір» народний депутат України В. Німченко, який брав участь у зборах, так оцінив те, що відбувається: «Діалог з людьми, що прийшли сюди сьогодні, майже вдався, нехай ми багато в чому і опоненти. Ми всі відстоюємо цілісність і єдність України, хоча методи для цього вибираємо різні... У будь-якому випадку сьогодні Харків почув, що існує ідеологія миру, що мирні ініціативи виходять від нас, від “Українського вибору”. Без дотримання мінських угод навіть сталий сьогодні крихкий мир може обірватися і знову почнуть гинути люди. Цього ми ні в якому разі не повинні допустити» (http://vybor.ua/news/terror_partii_voyny_ne_pomeshal_sozdaniyu_v_harkove_obshchestvennoy_gumanitarnoy_gruppy.html).

Слід зауважити, що це зібрання не є разовою акцією. Як повідомляє канал «112 Україна», 15 квітня в Києві з ініціативи учасників і громадських організацій-партнерів руху «Український вибір» також була створена громадська гуманітарна група, яка має сприяти мирному врегулюванню конфлікту на Донбасі. Організатори зазначили, що громадські гуманітарні групи, створюватимуться по всій країні з ініціативи «Українського вибору», а їхня діяльність буде спрямована на організацію діалогу між громадянами України і владою, а також на донесення справедливих вимог суспільства про необхідність мирного врегулювання ситуації на Сході України. Головна мета українських громадян, які об'єднуються в гуманітарні групи, – донести до парламентарів у Верховній Раді категоричну вимогу виборців: прийняти ряд рішень, здатних забезпечити звільнення утримуваних осіб і виконання мінських угод, безальтернативність яких визнають у всьому світі – від Брюсселя до Вашингтона. Як стверджує лідер «Українського вибору» В. Медведчук, «громадяни України мають повне право знати, хто з народних депутатів України виконує волю своїх виборців, а хто заради власних шкурних інтересів готовий і далі розколювати країну, заохочувати збройний конфлікт, відправляти на смерть простих українців». Зауважимо, що розгорнута «Українським вибором» робота набуває чималого масштабу. Зокрема, у заяві виконкому громадського руху зазначається, що громадські гуманітарні групи «...з ініціативи лідера руху “Український вибір” В. Медведчука створюються по всій Україні (у Миколаївській, Херсонській, Житомирській, Хмельницькій, Львівській областях» (<https://www.rbc.ua/rus/news/ukrainskiy-vybor-zayavlyayet-popytkah-ostanovit-1461051748.html>).

У цілому інформаційний простір доволі мляво відреагував на ці заходи. Як уже зазначалося, чи не найбільша увага була приділена сутичкам охорони зібрань з представниками різних громадських організацій. Проте деякі журналісти все ж таки виступили із застереженнями щодо надмірно легковажного ставлення. Зокрема, журналіст Д. Качура вважає ці події

частиною доволі серйозних процесів, що почали розгортатися в Україні після перемоги Ю. Вілкула на повторних мерських виборах у Кривому Розі. Як відмічає журналіст, «...колишні поплічники В. Януковича та поціновувачі “русского мира” відчули, що омріяний реванш зовсім близько. І одразу ж спробували розвинути успіх». На думку журналіста, заходи, проведені 18 квітня у Харкові опозиційним урядом і Громадським рухом «Український вибір», скандал, що стався у Закарпатті, коли ЗМІ повідомили, що депутати облради несподівано зажадали збільшення автономії краю, намагання ряду народних депутатів, на чолі з С. Ківаловим, на законодавчому рівні впровадити режим «порто-франко» для Одеси, який, по факту, відокремить Одесу від держави – усе це пов’язані між собою події. «Ось так і вийшло, що свідомий “злив” партією А. Садового виборів у Кривому Розі (інакше, ніж свідомим “зливом”, ставку на відверто непрохідного з дуже сумнівною репутацією С. Семенченка не назвеш) став тією сніжинкою, що посунула лавину “регіональського” реваншизму. Більш ніж легка перемога Вілкула-старшого змусила поплічників Януковича відчутти солодкий смак реваншу», – підсумовує журналіст Д. Качура (<http://www.depo.ua/ukr/politics/yak-ahmetov-ta-medvedchuk-rozhituyut-ukrayinskiy-choven-19042016113000>).

Поряд із зазначеною неоднозначною позицією «Самопоміч» і, головне, наслідків їхніх дій ще більш цікавим виглядає аналіз ситуації, наведений журналістом С. Івановим. Зокрема, він нагадує, що поряд з багатьма іншими відомими особами на форумі опозиційного уряду з різкою критикою правоохоронних органів виступав і такий собі громадський аудитор М. Гольдарб, який є офіційним помічником максимально наближеної до Ю. Тимошенко народного депутата від «Батьківщини» О. Кужель. «Таким чином, далеко не остання людина в структурі “Батьківщини” виступила на форумі, організованому політиками-сепаратистами, і це незаперечний факт...» – наголошує С. Іванов (http://censor.net.ua/blogs/2465/mhat_imyuvt).

Звісно, певну роль у пожвавленні діяльності колишніх «регіоналів» відіграла й політична криза, що тягнулася останні місяці. «Цілком очевидно, що так званий Опозиційний блок, спокійно дочекавшись піку протистояння між Президентом і Прем’єром, який, з одного боку, підігривається месіанським ескападами Юлії Володимирівни, а з іншого – адреналіновою піар-кампанією Саакашвілі, ...включив механізм свого тріумфального камбека. Стратегія...» – підкреслює той самий журналіст і блогер С. Іванов (http://espresso.tv/article/2016/03/04/nevidvorotnist_rizanyny_yak_povernennya_reionaliv_vede_krayinu_do_katastrofy).

Отже, можна зазначити, що огляд сил відбувся, головні лозунги озвучені, політичні орієнтири окреслені, майбутні союзники намічені. Утім, чи справдяться сподівання экс-«регіоналів» щодо реалізації озвучених намірів, чи Опозиційний блок чекатиме доля його попередника – Партії регіонів, залежатиме від здатності влади відповідати суспільним очікуванням та від здатності суспільства вчитися на власних помилках.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій підтримає кандидатуру Ю. Луценка на посаду Генерального прокурора України.

В інтерв'ю телеканалу «Інтер» у неділю, 24 квітня, Голова ВР заявив, що «закон, який передбачає, що Генпрокурором може бути людина, яка має вищу освіту і не обов'язково юридичну, не є таким, що ухвалюється під одну особу». Він нагадав, що кілька тижнів тому, згідно з вимогами Європейського Союзу, парламент ухвалив зміни до Закону України «Про прокуратуру», якими було знято норму щодо необхідності п'ятирічного прокурорського стажу для того, щоб стати членом Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

А. Парубій наголосив, що зняття цієї норми відбувалося у відповідності до загальної концепції підбору кадрів: «Щоб ми могли активних, дієвих людей, навіть з АТО, залучати до управління, особливо до правоохоронних органів. Тому закон, який знімає обмеження для посади Генпрокурора, має бути ухвалений, і він є правильним. Це потрібно для того, щоб в цю закостенілу систему, яка просякнута старими традиціями, прийшла людина збоку, з-поза системи, яка зможе розірвати ті зв'язки, які там утворилися протягом десятиліть. Прокуратура, як і суди, є найбільш корупційними сьогодні у правоохоронній системі».

Торкаючись питання кандидатури на посаду Генерального прокурора, спікер ВР зазначив, що він «особисто підтримає Ю. Луценка, коли буде стояти питання у Верховній Раді».

«Юрій Віталійович пройшов і Майдан, і Революцію гідності. Він на собі відчув весь каток цієї каральної системи, перебуваючи за ґратами, – сказав А. Парубій. – Він один з тих, хто дуже глибоко розуміє процеси, які відбуваються у прокуратурі, як ця система діє і як може знищувати людей. Мій голос буде за нього, бо я переконаний, що він зможе зсередини розірвати цю закостенілу систему» *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 24.04).*

Голова Верховної Ради А. Парубій звернувся до керівників фракцій і депутатських груп з проханням невідкладно ознайомитися із законопроектом щодо внесення змін до Регламенту Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради під час пленарного засідання поставив питання щодо необхідності переглянути організацію роботи парламенту в бік більш конструктивної. Зокрема, одним з елементів незручності є виголошення запитів протягом 30 хв у п'ятницю відповідно до ст. 25 Регламенту. За його словами, місія П. Кокса, яка спільно з українським парламентом напрацювала пропозиції щодо вдосконалення його роботи, наголошувала на необхідності внесення змін до Регламенту Верховної Ради України. «Була

проведена дуже важка робота і апаратом, і за участі О. Сироїд підготовлено законопроект, який фундаментально змінює Регламент роботи Верховної Ради України», – наголосив він.

А. Парубій повідомив, що під час наради з керівниками фракцій у середу, 20 квітня, було погоджено, що керівники груп і фракцій протягом тижня цей законопроект проговорять на фракціях «і якщо всі групи і фракції або більшість з них дадуть позитивну відповідь, то зміни до цього закону будуть винесені невідкладно на розгляд на наступному пленарному тижні у травні». «Хочу, щоб це була спільна позиція. У нас буде два пленарні тижня, під час яких зможемо і за основу, і в цілому за скороченою процедурою ухвалити ці зміни, – сказав він. – У тому числі передбачається набагато щільніша дискусія з урядом з питань, що нас хвилюють».

Голова ВР звернувся до депутатів з проханням використати Великодні свята для максимального ознайомлення з цим документом. «У питанні реформи парламенту відповідно до рекомендацій місії П. Кокса ми повинні бути швидкими, ефективними і дієвими», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 22.04*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо провадження у справах про адміністративні правопорушення у прикордонній сфері».

Законопроектом № 4114 пропонується підвищити розмір штрафів у прикордонній сфері та розширити переліку суб'єктів, уповноважених від імені органів Державної прикордонної служби України розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення.

Відповідні зміни передбачається внести до ст. 185-10, 203, 204-1, 204-2, 222-1, 255 і 258 Кодексу України про адміністративні порушення, а також до ст. 20 Закону України «Про Державну прикордонну службу України», зокрема пропонується привести п. 34 ст. 20 Закону у відповідність до п. 5 ст. 19 Закону.

Законопроектом також пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» та визначити територіальну підсудність справ про адміністративні правопорушення, підсудних місцевим (районним, міським, районним у містах, міськрайонним судам), розташованим на території Автономної Республіки Крим та Севастополя, – за місцевими загальними судами за місцем виявлення адміністративного правопорушення.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть змогу ефективно протидіяти адміністративним правопорушенням на державному кордоні України, контрольованих прикордонних районах, а також у контрольних пунктах в'їзду-виїзду з/до тимчасово окупованої території

У Комітеті Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства відбувся круглий стіл на тему: «Державна житлова політика: проблеми і перспективи».

У заході, який відбувся 22 квітня, узяли участь народні депутати, представники Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, Міністерства фінансів, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства соціальної політики, Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву», Державної служби статистики, Київської міської державної адміністрації, міських рад, представники профільних асоціацій і громадських організацій, Асоціації міст України, а також експерти та науковці.

Учасники круглого столу обговорили питання щодо необхідності приведення житлових норм до вимог ст. 47 Конституції України, внесення базових змін в існуючий Житловий кодекс Української РСР (1983 р.) та Житлової концепції України (1995 р.).

У виступах зазначалося, що реформи, які були проведені в житловій сфері, мали не тільки позитивний ефект, а й призвели до виникнення ряду проблем: проведення приватизації житла без створення відповідної правової концепції управління приватизованим житлом; відсутність концепції договірних відносин інвестування та виконання забудовниками своїх зобов'язань; відсутності державних житлових соціальних стандартів і багато інших.

Промовці звернули увагу на те, що сьогодні кількість осіб, які потребують поліпшення житлових умов в Україні, становить понад 650 тис. осіб. Вони наголошували, що для розв'язання всіх проблем у житловій сфері потрібно не тільки прийняття відповідних законодавчих і нормативно-правових актів, а перш за все вироблення системних соціально-економічних та правових підходів до комплексного регулювання житлових відносин з метою створення балансу різних інтересів, які існують у суспільстві.

Під час круглого столу відзначалося, що сьогодні питання державної житлової політики регулюються ст. 47 Конституції України, Житловим кодексом Української РСР, прийнятим ще в 1983 р., який морально застарів і не відповідає вимогам часу, а також Концепцією державної житлової політики, схваленою постановою Верховної Ради України від 30 червня 1995 р. № 254/95-ВР, положення якої значною мірою втратили актуальність.

До Верховної Ради було внесено декілька редакцій (п'ять варіантів) проекту нового Житлового кодексу, жодна з яких не була підтримана.

Учасники заходу констатували, що сьогодні відсутня сучасна законодавча база, спрямована на ефективне регулювання житлових відносин

та досягнення головної мети – повної ліквідації житлових черг, забезпечення житлом соціально незахищених верств наших громадян.

Враховуючи, що квартирні черги практично не рухаються по 40 років, відсутні джерела надходження житлової площі, відмінено дольову участь забудовників у розвитку міст, практично не виконується повною мірою жодна програма щодо будівництва та надання житла громадянам, учасники круглого столу вирішили доручити Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (робоча група «Житлова політика») розробити нову редакцію Житлового кодексу України та сприяти прискоренню прийняття законопроектів з житлових питань і захисту прав мешканців гуртожитків, поданих до Верховної Ради.

Відповідні рекомендації за результатами обговорення також надані Кабінету Міністрів, Генеральній прокуратурі, Верховному Суду, органам місцевого самоврядування (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 25.04).

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету розглянув питання підготовки за скороченою процедурою дорозгляду у другому читанні законопроект про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» № 4197, прийнятого за основу 12 квітня 2016 р.

У законопроекті пропонується, зокрема:

– встановити субвенцію з державного бюджету обласним бюджетам Донецької та Луганської областей на відновлення об'єктів соціальної і транспортної інфраструктури, житлового фонду та систем забезпечення життєдіяльності, включаючи їх утримання, на території цих областей, а також на їхній соціально-економічний розвиток у обсягах відповідно 2 387 624,5 тис. і 886 020,1 тис. грн;

– визначити джерелом формування спеціального фонду державного бюджету для надання зазначеної субвенції залишки коштів місцевих бюджетів населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, що обліковуються станом на 1 вересня 2015 р. на рахунках в органах Казначейства України.

За наслідками розгляду Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект прийняти у другому читанні та в цілому як закон в остаточній редакції, викладеній у запропонованій комітетом порівняльній таблиці до законопроект (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 22.04).

У Верховній Раді України відбулася «година запитань до уряду».

В урядовій ложі були присутні Прем'єр-міністр В. Гройсман і члени Кабінету Міністрів.

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко доповів про проведення реформ з децентралізації та енергоефективності в країні.

Міністр освіти і науки Л. Гриневич доповіла про першочергові кроки, які уряд планує зробити у сфері освіти.

Члени Кабінету Міністрів відповіли на усні запитання народних депутатів *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2016. – 22.04).*

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону за № 2386а-І «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони здоров'я та трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини».

Законопроектом пропонується внести певні зміни до законодавства з метою вдосконалення системи трансплантаційної служби України.

Проектом, зокрема, передбачено вдосконалити:

– термінологічний апарат щодо трансплантації, у тому числі шляхом введення нових термінів;

– порядок акредитації закладів охорони здоров'я та наукових установ, що здійснюють діяльність, пов'язану з трансплантацією, зокрема, шляхом формування спеціального переліку таких закладів, який пропонується затверджувати на рівні Кабінету Міністрів України;

– систему надання фетальних матеріалів для трансплантації, зокрема щодо порядку надання цих матеріалів і виготовлення з них біоімплантів;

– порядок взяття гомотрансплантів у живих донорів, зокрема, щодо обов'язкового погодження даної процедури з відповідними «етичними комітетами», які пропонується створити при закладах та установах, що здійснюють трансплантацію, і зобов'язати засвідчувати волевиявлення особи щодо прижиттєвого донорства та контролювати діяльність закладу охорони здоров'я на предмет недопущення порушень основних принципів добровільності та безкорисності при здійсненні трансплантації.

Документом також передбачається вдосконалити існуючі та встановити нові принципи, умови й порядок застосування трансплантації; заборонити комерціалізацію у сфері трансплантації та реклами органів та/або іншого анатомічного матеріалу; надати право на здійснення діяльності з трансплантації закладам охорони здоров'я та науковим установам усіх форм власності (на сьогодні таку діяльність можуть здійснювати лише державні та комунальні заклади охорони здоров'я); удосконалити і встановити принципи діяльності Єдиної державної інформаційної системи трансплантації; встановити правові умови для здійснення «перехресного донорства» при взятті гомотрансплантів у живих донорів; запровадити перелік здатних до регенерації анатомічних матеріалів, що має затверджувати центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, та встановити більш сувору

відповідальність за порушення законодавства щодо трансплантації з метою запобігання нелегальній трансплантації та торгівлі органами та/або іншими анатомічними матеріалами шляхом внесення відповідних змін до Кримінального кодексу України.

Законопроектом також пропонується запровадити норми щодо запобігання зловживанням у цій сфері та забезпечення конфіденційності інформації про донорів і реципієнтів, у тому числі шляхом встановлення порядку внесення таких відомостей до Єдиної державної інформаційної системи трансплантації (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань охорони здоров'я».

Основною метою законопроекту № 2309а-д є комплексне реформування системи охорони здоров'я України задля створення в Україні мережі державних і комунальних закладів охорони здоров'я з достатнім рівнем самостійності для надання ефективного та своєчасного медичного забезпечення населення.

Для цього законопроектом ставиться два основні завдання: реформування організаційно-правового статусу закладів охорони здоров'я та їх фінансування. При цьому у відповідності до ст. 49 Конституції України існуюча мережа державних і комунальних закладів охорони здоров'я не може бути скорочена. Відповідно, згідно із законопроектом, державні та комунальні заклади охорони здоров'я залишатимуться в державній і комунальній власності та не підлягатимуть приватизації.

При підготовці законопроекту були враховані напрацювання пілотного проекту, проведеного згідно із Законом України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві» щодо провадження нових організаційно-правових і фінансово-економічних механізмів, спрямованих на підвищення ефективності та доступності медичного обслуговування населення згідно із Законом України (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Про реформу охорони здоров'я в Україні”».

Верховна Рада України схвалила Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про реформу охорони здоров'я в Україні», доручивши Кабінету Міністрів до 1 грудня 2016 р. поінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.

У Рекомендаціях парламентських слухань враховані та систематизовані пропозиції народних депутатів України, органів державної влади й органів місцевого самоврядування, представників медичної спільноти, міжнародних експертів і громадських організацій, що були висловлені 16 грудня 2015 р. на парламентських слуханнях на тему: «Про реформу охорони здоров'я в Україні».

Проект Постанови зареєстровано за № 4406 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 21.04).

Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (щодо усунення дискримінаційного ставлення до громадян, які брали участь у ліквідації інших ядерних аварій, у ядерних випробуваннях та військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї)».

Законодавчим актом поширено дію Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» на осіб, які постраждали внаслідок участі в ліквідації інших ядерних аварій і випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, а також у складуванні ядерних зарядів та здійсненні з ними регламентних робіт, з наданням таким особам відповідних пільг і компенсацій, передбачених названим Законом.

Законом поширено норми ст. 1, 9, 14, 48 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» на громадян, які брали участь у ліквідації інших ядерних аварій, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, а також у ст. 20, 21, 22 надати право дружинам (чоловікам) померлих громадян, смерть яких пов'язана з участю у ліквідації інших ядерних аварій, ядерних випробуваннях, військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, за умови, що та (той) не одружився вдруге, на отримання пільг і компенсацій відповідно до норм Закону (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 21.04).

Верховною Радою України прийнято за основу проект закону за № 3617 «Про внесення змін до Закону України “Про ринок природного газу”».

Законопроектом пропонується викласти в новій редакції ч. 6 ст. 12 Закону України «Про ринок природного газу», передбачивши, що постачальники зобов'язані створювати страховий запас природного газу в розмірі 10 % запланованих місячних обсягів поставки постачальником природного газу споживачам на наступний місяць (за чинною нормою постачальники природного газу зобов'язані створювати страховий запас природного газу в обсягах і порядку, встановлених Кабінетом Міністрів

Стан реалізації законодавства у сфері соціального захисту ветеранів війни, жертв нацистських переслідувань і дітей війни розглянуто на слуханнях у Комітеті Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю.

Комітетські слухання на тему: «Стан реалізації законодавства у сфері соціального захисту ветеранів війни, жертв нацистських переслідувань та дітей війни» відбулися 20 квітня.

У цьому році відзначатиметься 71-та річниця перемоги у Другій світовій війні.

Правову основу соціального захисту та пенсійного забезпечення ветеранів війни, жертв нацистських переслідувань і дітей війни становлять закони України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», «Про жертви нацистських переслідувань», «Про соціальний захист дітей війни» та інші законодавчі акти України.

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», до ветеранів війни належать інваліди війни, учасники бойових дій, учасники війни.

Упродовж 2015–2016 рр. було внесено зміни до цього Закону, згідно з якими статус інваліда війни, учасника бойових дій і учасника війни надається відповідним категоріям учасників антитерористичної операції.

Дія закону про статус ветеранів війни поширюється також на членів сім'ї загиблих (померлих) осіб, які належать до ветеранів війни, героїв Небесної Сотні (далі – члени сімей загиблих).

Відповідно до Закону України «Про жертви нацистських переслідувань» особами, які належать до жертв нацистських переслідувань, є, зокрема, колишні в'язні концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового утримання й місць примусових робіт у роки Великої Вітчизняної війни та Другої світової війни.

Відповідно до Закону України «Про соціальний захист дітей війни» дитина війни – особа, яка є громадянином України та якій на час закінчення (2 вересня 1945 р.) Другої світової війни було менше 18 років.

Кількість ветеранів війни, жертв нацистських переслідувань і дітей війни з кожним роком зменшується. На сьогодні їх налічується понад 4,2 млн осіб (близько 122 тис. інвалідів війни, 130 тис. учасників бойових дій, 665 тис. учасників війни, 220 тис. членів сімей загиблих, 10 тис. жертв нацистських переслідувань та 3,1 млн дітей війни).

Водночас, на жаль, через події на Сході України, збільшується кількість інвалідів війни та учасників бойових дій з числа учасників антитерористичної операції. На сьогодні статус учасника бойових дій отримало вже понад 204 тис. учасників антитерористичної операції.

Під час слухань були обговорені найболючіші для ветеранів війни питання їхнього соціального захисту: лікування, реабілітації, санаторно-курортного оздоровлення, забезпечення житлом тощо.

Голова комітету О. Третяков у своєму заключному слові наголосив, що члени комітету знають про всі проблемні питання, з якими стикаються ветерани війни, діти війни та жертви нацистських переслідувань. «На жаль, ми не можемо зараз сказати про великі досягнення в частині поліпшення соціального захисту цієї категорії осіб. Але все таки ми намагаємось виконувати обіцяне. Рівно рік тому на слуханнях, які проводив комітет, ветерани війни попросили вирішити питання щодо скасування оподаткування пенсій учасників бойових дій Другої світової війни, інвалідів війни і членів сімей загиблих. Це питання ми вирішили. З 1 вересня 2015 р. вступив в дію закон № 653, авторами якого були народні депутати, члени нашого комітету. Ми довели, що виконуємо обіцяне. І надалі налаштовані на конструктивну роботу», – зазначив голова комітету.

Також він відзначив, що учасники попередніх слухань просили відновити для ветеранів війни, дітей війни, жертв нацистських переслідувань і членів сім'ї загиблих право на пільги з оплати житлово-комунальних послуг без урахування доходу сім'ї. Але найбільше просили про пільги для членів сімей загиблих.

Саме щодо членів сімей загиблих народними депутатами, членами комітету був поданий відповідний законопроект № 3150. Це було дуже складне питання. За підрахунками Мінсоцполітики, для відновлення пільг усім членам сімей загиблих у частині оплати житлово-комунальних послуг необхідно понад 500 млн грн на рік. Тому, на жаль, як перший етап вдалося відновити право на пільги з оплати житлово-комунальних послуг без урахування доходу сім'ї тільки для членів сімей загиблих учасників АТО і героїв Небесної Сотні.

Попри все, члени комітету впевнені, що конструктивні, обґрунтовані пропозиції з питань соціального захисту наших ветеранів знайдуть підтримку не тільки з боку членів комітету, а й усього парламенту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 22.04*).

Протягом тижня народні депутати України працювали на пленарних засіданнях, узяли участь у засіданнях комітетів і слуханнях, круглих столах, зустрічах та інших заходах.

Відбулися заходи за участі керівництва Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України А. Парубій звернувся до Парламентської асамблеї Ради Європи з проханням допомогти повернути Н. Савченко в Україну.

Спікер парламенту дав доручення створити робочу групу щодо напрацювання законодавчої бази для врегулювання у сфері видобутку бурштину.

А. Парубій під час брифінгу наголосив на тому, що «співпраця українського парламенту з Кабінетом Міністрів є найважливішим фундаментом для законодавчої діяльності». А. Парубій нагадав про необхідність швидкого ухвалення рішень, здійснення реформ у різних напрямках.

Голова Верховної Ради України А. Парубій під час засідання Національної ради реформ наголосив на необхідності вміти інформацію про зміни та реформи доносити суспільству. У цій роботі він відзначив роботу та наявність величезного потенціалу у Верховної Ради.

Заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд у вівторок, 19 квітня, узяла участь у презентації звіту «Військові злочини Росії на Сході України», який є результатом розслідування, проведеного групою волонтерів під головуванням депутата Сейму Республіки Польща М. Госевської.

У звіті відображено військові злочини, вчинені на Сході та Півдні України військовослужбовцями й посадовими особами Російської Федерації, бойовиками з числа проросійських сепаратистів.

Відбулося засідання Української частини парламентського Комітету асоціації між Україною та Європейським Союзом.

У рамках підготовки візиту до Брюсселю народні депутати заслухали інформацію урядовців стосовно актуальних питань порядку денного відносин Україна – ЄС, зокрема про завершення ратифікації Угоди про асоціацію, перспектив безвізового режиму, стану реалізації мінських домовленостей.

Парламентські комітети провели чергові засідання, слухання, зустрічі, круглі столи.

Члени Комітету з питань бюджету провели зустріч із представниками технічної місії податково-бюджетного департаменту Міжнародного валютного фонду.

Під час зустрічі обговорено питання щодо підвищення ефективності відбору державних інвестиційних проектів, на розроблення й реалізацію яких у законі про Державний бюджет передбачаються відповідні кошти, та розподілу коштів Державного фонду регіонального розвитку, а також питання щодо результативності використання видатків державного бюджету на такі цілі.

За спільної ініціативи Комітету у закордонних справах та Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка проведено презентацію доповіді на тему: «Російські військові злочини на Сході України в 2014 році».

Голова Комітету в закордонних справах Г. Гопко взяла участь у роботі Братиславського глобального безпекового форуму, що відбувся в столиці Словаччини 15–17 квітня.

Голова комітету взяла участь у численних обговореннях і зустрічах із західними політиками й дипломатами.

Голова комітету у закордонних справах Г. Гопко провела зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Нової Зеландії в Україні за сумісництвом В. Хінтон.

Члени Комітету з питань європейської інтеграції на засіданні розглянули ряд законопроектів на їх відповідність праву Європейського Союзу, зобов'язанням України в рамках Ради Європи та Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку.

Корупційні ризики в діяльності банківської сфери України та впровадження антикорупційних заходів у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб розглянуто на спільному засіданні Комітету з питань запобігання і протидії корупції та Комітету з питань фінансової політики й банківської діяльності.

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянув та рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект закону «Про внесення зміни до статті 40 Закону України «Про прокуратуру» щодо вимог на посаду Генерального прокурора України».

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Г. Немиря провів зустріч з міжнародними експертами з питань внутрішніх переселенців.

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому законопроект, який сприятиме започаткуванню діяльності на ринку нових підприємств з невеликими обсягами виробництва терруарних вин (вина місцевості), плодово-ягідних вин та унікальних медових напоїв з власної (не придбаної) сировини.

Комітет з питань бюджету розглянув питання підготовки за скороченою процедурою до розгляду у другому читанні законопроекту про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік».

У Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення відбулася зустріч народних депутатів з представниками Міжнародної організації праці.

Під час зустрічі сторони обговорили ряд рекомендацій МОП до проекту Трудового кодексу, які будуть представлені сьогодні під час розширеної робочої зустрічі.

Технічні коментарі Міжнародної організації праці до проекту Трудового кодексу України представлені під час робочої зустрічі членів Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення з представниками МОП.

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення схвалив рекомендації семінару «Осучаснення прожиткового мінімуму як механізм підвищення життя громадян».

Проект Стратегії розвитку банківської системи України було представлено на круглому столі в Комітеті з питань фінансової політики і банківської діяльності.

Проект Стратегії підготовлено за ініціативи спеціально створеною робочою групою, до якої увійшли професійні експерти у сфері монетарного, валютного і банківського регулювання, представники громадських організацій, наукової, експертної і банківської спільноти, та розроблено для стимулювання широких національних консультацій щодо її подальшого вдосконалення.

У Комітеті з питань фінансової політики і банківської діяльності створено експертну групу для доопрацювання Стратегії розвитку банківської системи.

Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики під час чергового засідання розглянув факти порушення прав кримських журналістів.

Комітет одностайно ухвалив рішення – звернутися до представника ОБСЄ з питань свободи засобів масової інформації Д. Міятович з пропозицією про відвідання Кримського півострова офіційною делегацією ОБСЄ за участі українських представників для вивчення стану свободи засобів масової інформації та розгляду результатів на засідання ОБСЄ.

У Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму відбулися комітетські слухання на тему: «Аліментні зобов'язання на утримання дитини: проблеми і шляхи вирішення».

Протягом тижня відбувалися інші заходи.

У Верховній Раді відбувся круглий стіл на тему: «Удосконалення роботи Верховної Ради України: європейські стандарти та шляхи забезпечення довіри суспільства до українського парламенту».

Під час підбиття підсумків було висловлено основну думку щодо напрацювання рекомендацій круглого столу стосовно стратегії реформування парламенту, створення професійної парламентської роботи.

У Верховній Раді відбувся черговий практикум з розробки законодавства для посадових осіб місцевого самоврядування, який проводився парламентським офісом місцевого самоврядування спільно з Асоціацією міст України в рамках проекту «Пульс», що впроваджується за підтримки USAID. Учасниками заходу стали селищні голови, секретарі селищних рад, представники об'єднаних територіальних громад, керівники та фахівці місцевих рад з питань освіти.

У Верховній Раді презентовано аналітичний звіт «Рекомендації щодо вдосконалення сайтів комітетів Верховної Ради України».

В обговоренні звіту, ініційованого інформаційним управлінням апарату Верховної Ради та розробленого Центром розвитку бізнес-технологій у рамках проектів освітнього порталу Intel за підтримки представництва Світового банку в Україні, узяли участь керівники і представники секретаріатів парламентських комітетів.

У Комітеті у закордонних справах відкрито виставку канадського художника українського походження Т. Полатайка. В експозиції представлено серію фотографій, яка стала результатом спілкування художника з пацієнтами хірургічного відділення Головного військового клінічного госпіталю в Києві (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 22.04).

Вопрос деофшоризации страны блокируют бизнес-партнеры Президента Украины из двух парламентских фракций БПП и «Народного фронта», которые ведут свой бизнес через офшоры. Об этом заявила лидер фракции «Батьківщина» Ю. Тимошенко.

Политик напомнила, что ее фракция еще 12 апреля зарегистрировала два законопроекта, которые «тотально закрывают любую возможность отмывания денег через офшоры». «Эти законопроекты впервые учитывают 17 международных актов, которые приняты во многих европейских странах, для того чтобы закрыть возможность отмывания денег через офшоры. Если мы примем эти законопроекты, то все, в том числе П. Порошенко, не смогут торговать товарами компании “Рошен” через офшоры. Не сможет торговать через офшор и новый министр финансов Данилюк, который, как оказалось, имеет три офшорные компании», – подчеркнула Ю. Тимошенко.

Лидер «Батьківщини» выразила возмущение, что при реформировании правительства министром финансов назначают человека, который является технологом отмывания денег через офшоры. «Я считаю, что министр финансов Данилюк должен быть немедленно уволен», – заявила Ю.Тимошенко и добавила, что «этот человек уже много лет замешан в офшорных схемах». «До тех пор, пока бизнес-партнеры чиновников, которые работают через офшоры, будут принимать решения, рассматривать законы о деофшоризации или не рассматривать, мы никогда не выведем деньги из тени», – заявила Ю. Тимошенко.

По словам лидера «Батьківщини», согласно данным МВФ и Всемирного банка, в Украине с 2004 г. ежегодно в среднем «отмывались» через теневые схемы 11,7 млрд дол., а в 2015 г. в теневую схему выведено еще больше – 14 млрд 200 млн, большая часть из которых через теневые офшорные операции (*МинПром* (<http://minprom.ua>). – 2016. – 25.04).

Генеральная прокуратура должна быть независимым от политиков органом, поэтому фракция «Батьківщина» не поддержит кандидатов на должность Генпрокурора, которые являются родственниками Президента. Об этом заявила лидер «Батьківщини» Ю. Тимошенко.

Ю. Тимошенко подчеркнула, что «даже в худшие времена диктатуры в Украине не принимали поименные законы для того, чтобы провести своего человека на должность Генпрокурора, снимая требование иметь юридическое образование для Генпрокурора».

По ее словам, Генеральная прокуратура, как любая прокуратура – это профессиональный орган, где должны работать люди с юридическим образованием, с большим опытом работы, независимые от политиков, которые в том числе подозреваются в коррупции. Она также заявила: «Мы не будем голосовать за закон имени Ю. Луценко и не будем голосовать за любую кандидатуру на Генерального прокурора, которая имеет родственные отношения с Президентом» (*МинПром (<http://minprom.ua>). – 2016. – 25.04*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко обговорив з президентом Румунії К. Йоханнісом можливість створення українсько-румунсько-болгарської бригади.

П. Порошенко зазначив, що під час візиту президента Болгарії Р. Плевнелієва до Києва, а також під час переговорів з президентом Румунії проговорювалося питання можливості створення українсько-румунсько-болгарської бригади – на кшталт уже діючої українсько-польсько-литовської бригади. «Ми маємо надзвичайно позитивний досвід імплементації цієї угоди, і я впевнений, що подібні кроки лише зміцнять безпеку і довіру як в регіоні, так і по всій Європі», – підкреслив глава Української держави під час заяви для преси за підсумками переговорів з президентом Румунії.

Президент України повідомив також, що було підписано угоду про спільне патрулювання державного кордону, яка дасть змогу обом сторонам більш ефективно протидіяти корупції, контрабанді та нелегальній міграції. «Це те, що ми пропонували вже багато місяців з президентом Румунії. Нарешті, це знайшло реалізацію? і я впевнений, буде мати великий ефект», – зазначив П. Порошенко.

За словами глави держави, також було підписано угоду про співпрацю у сфері військових перевезень, що має велике значення для розвитку співпраці оборонних відомств України та Румунії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Європейської ради Д. Туском, під час якої привітав його з 59-річчям і подякував за незмінну й рішучу підтримку України.

П. Порошенко відзначив, що нова проєвропейська коаліція і призначення професійного уряду реформаторів дали змогу додати нової динаміки процесу впровадження реформ в Україні.

Глава держави поінформував про створену групу стратегічних радників з підтримки реформ, яку очолять віце-прем'єр-міністр і міністр фінансів Польщі (1997–2000 рр.) Л. Бальцерович разом з экс-міністром фінансів Словаччини І. Міклошем. Президент Європейської ради схвально оцінив

відповідні рішення, назвавши їх добрим вибором, і відзначив важливість продовження реформ в Україні.

Глава Української держави відзначив позитивну динаміку відносин між Україною і ЄС, переконливим свідченням чого стало внесення Єврокомісією законодавчої пропозиції про запровадження безвізового режиму для українських громадян.

Д. Туск підкреслив, що законодавча пропозиція ЄК про запровадження безвізового режиму для українських громадян є визнанням результатів внутрішніх перетворень в Україні та важливим кроком Європейського Союзу назустріч європейським устремлінням українського народу.

Він також привітав формування нового уряду на чолі з Прем'єр-міністром В. Гройсманом.

Співрозмовники обговорили питання звільнення української льотчиці Н. Савченко. Д. Туск ще раз підкреслив позицію ЄС щодо негайного звільнення Н. Савченко.

Глава держави поінформував про триваюче погіршення безпекової ситуації на Донбасі через провокації проросійських бойовиків, а також посилення утисків прав людини в окупованому Криму. Президент наголосив на необхідності збереження санкцій проти Росії до повного виконання нею мінських домовленостей **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 21.04).**

У рамках офіційного візиту до Румунії Президент П. Порошенко провів зустріч з головою палати депутатів Румунії В. Згоня.

Співрозмовники обговорили роль парламентських груп дружби України та Румунії у зміцненні та розвитку двосторонніх відносин. П. Порошенко закликав румунський парламент надавати експертну підтримку в питаннях гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС у рамках європейської інтеграції України.

Сторони відзначили високий рівень відносин між Україною і Румунією та інтенсивні зустрічі на найвищому рівні.

Голова палати депутатів Румунії назвав шлях України до ЄС – шляхом до добробуту українців. Він також наголосив на повній підтримці територіальної цілісності України й засудив російську агресію проти України.

Співрозмовники також обмінялися думками щодо врегулювання конфліктів, спричинених агресією Російської Федерації та міграційною кризою у ЄС **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 21.04).**

Президент П. Порошенко зустрівся з головою сенату Румунії К. Попеску-Терічану в рамках офіційного візиту в цю країну.

Глава Української держави наголосив, що наша країна пам'ятає, що саме румунський парламент першим ратифікував Угоду про асоціацію Україна – ЄС.

Президент звернувся до співрозмовника, який очолював румунський уряд у період вступу Румунії до Європейського Союзу, з проханням підтримувати процес європейської інтеграції України як політично, так і на практиці.

Голова сенату Румунії запевнив в готовності румунської сторони надавати таку підтримку й наголосив, що румунський парламент не випадково першим серед парламентів країн ЄС ратифікував Угоду про асоціацію Україна – ЄС 3 липня 2014 р.

Сторони обмінялися думками щодо економічних реформ, які впроваджує Україна.

П. Порошенко привітав позицію Румунії щодо необхідності збереження санкцій проти Росії у зв'язку з її агресією. Президент поінформував голову верхньої палати парламенту Румунії щодо погіршення безпекової ситуації на Донбасі.

Співрозмовники також обговорили стан міжпарламентських зв'язків між Україною та Румунією (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

Президент П. Порошенко провів переговори з прем'єр-міністром Румунії Д. Чолошом під час офіційного візиту до цієї країни.

«Україна і Румунія мають великий потенціал для розвитку економічної співпраці», – заявив П. Порошенко.

Співрозмовники домовилися розвивати можливості, пов'язані з функціонуванням зони вільної торгівлі між Україною і ЄС.

Президент України відзначив важливість для нашої держави досвіду румунських компаній у виході на ринок країн Євросоюзу та залучення іноземних інвестицій у національну економіку. Співрозмовники обговорили ряд питань двосторонньої співпраці, зокрема в галузі сільського господарства, машинобудування та транспорту.

«Ми спостерігаємо як Україна стає ближчою до Євросоюзу завдяки своїм реформам», – заявив прем'єр-міністр Румунії.

Сторони відзначили істотний прогрес щодо розширення транспортного сполучення між Україною та Румунією, зокрема відновлення прямого потягу Київ – Бухарест і налагодження автобусного маршруту між двома країнами. Співрозмовники закликали авіакомпанії налагодити прямі регулярні авіарейси між столицями двох держав.

Серед іншого було обговорено важливість розбудови транспортного сполучення між Україною та Румунією в дельті Дунаю, зокрема будівництва нових мостів.

За результатами зустрічі сторони домовилися прискорити роботу над підписанням документів, необхідних для налагодження імпорту природного газу з Румунії до України.

Глава Української держави висловив вдячність румунському уряду за прийняте рішення щодо надання Україні військово-технічної допомоги обсягом 250 тис. євро та за наданий Румунією внесок 500 тис. євро в роботу Трастового фонду Україна – НАТО з питань кібербезпеки. Президент наголосив, що ці рішення демонструють принципову позицію Румунії щодо підтримки України в її боротьбі з російською агресією.

У рамках переговорів було підписано угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Румунії про спільне патрулювання українсько-румунського державного кордону, що дасть змогу прискорити і спростити процедуру перетину кордону та сприятиме боротьбі з контрабандою.

П. Порошенко і Д. Чолош домовилися активізувати співпрацю для розвитку навчання українською мовою в Румунії, а також розвитку туризму в обох країнах (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 21.04).

Президент України П. Порошенко та президент Румунії К. Йоханніс упевнені, що відновлення діяльності українсько-румунської спільної президентської комісії має стати дієвим механізмом поглиблення співробітництва двох держав. Відповідний протокол глави держав підписали за підсумками переговорів.

«Радий, що нам вдалося домовитися про відновлення цього механізму після дев'яти років, які пройшли з часу першого і останнього на цей час засідання. Наступне засідання оновленої комісії відбудеться в Києві», – сказав Президент України під час спільної прес-конференції за підсумками зустрічі з президентом Румунії.

«Нас аж ніяк не задовольняє поточний рівень економічної співпраці. Ми впевнені в тому, що треба негайно проводити нашу міжурядову комісію, яка не проводилася 10 років. Використати в повному обсязі нові можливості, які відкриває поглиблена, всеохоплююча зона вільної торгівлі між Україною та ЄС, і особливі підходи, які ми маємо продемонструвати для підприємницьких структур обох країн», – підкреслив глава держави.

Президент зауважив, що важливим компонентом українсько-румунського співробітництва є зміцнення міжлюдських контактів. «Ми продовжуємо спільно працювати над полегшенням двосторонніх контактів і я розраховую, що реалізація досягнутих сьогодні домовленостей стане важливим етапом в розвитку дружніх, добросусідських стратегічних відносин партнерства, які зараз існують між Україною і Румунією», – додав П. Порошенко.

Президенти України й Румунії позитивно оцінили набрання чинності двосторонніх угод про місцевий прикордонний рух і про відкриття пункту пропуску Орлівка – Ісакча. Глава Української держави висловив сподівання,

що під час відкриття Консульства Румунії у Солотвино у травні буде підписано угоду про безкоштовну видачу довготермінових національних віз між Україною та Румунією.

Під час переговорів значну увагу було приділено двостороннім проектам щодо зміцнення економічної співпраці між Україною та Румунією.

Президент України запропонував прискорити роботу над укладенням угод про інтерконектори між газотранспортними системами двох країн, завдяки яким Румунія стане черговою державою, звідки Україна зможе імпортувати газ. П. Порошенко подякував К. Йоханнісу за підтримку цієї ініціативи. «Мною запропоновано румунській стороні використовувати потенціал українських газосховищ для зберігання газу. Спільними зусиллями ми підвищуємо енергетичну безпеку не лише України та Румунії, а й усього регіону», – наголосив глава держави.

Учасники переговорів також приділили увагу транспортному питанню. Зокрема, відновленню прямого залізничного сполучення між столицями України та Румунії та автобусного – між Чернівцями і Бухарестом. Глави двох держав висловили сподівання, що найближчим часом буде відновлено і пряме авіасполучення між Києвом і Бухарестом. «Це буде ще більш актуально після вступу в дію Угоди про безвізовий режим між Україною та Євросоюзом», – констатував П. Порошенко.

Глава держави також повідомив, що отримав запевнення в підтримці Румунією надання безвізового режиму для громадян України.

Особливу увагу президенти приділили безпековим питанням. «Україна і Румунія – країни-сусіди, і питання безпеки для однієї є питанням безпеки для іншої. І тому звичайно, що питання безпеки було першим пріоритетом наших переговорів», – наголосив П. Порошенко.

Президенти України та Румунії обговорили ситуацію на Сході України. Глава Української держави констатував, що в цьому питанні обидві держави займають єдину та принципову позицію: дискусій щодо послаблення санкцій стосовно країни-агресора не можна вести, доки її агресія не припиниться. Будь-яке часткове пом'якшення санкцій в обмін на нібито часткове виконання мінських домовленостей становить безпосередню загрозу врегулюванню ситуації на Донбасі. Мінські домовленості мають бути імплементовані і втілені в життя повністю.

У свою чергу К. Йоханніс наголосив на важливості повного й невідкладного втілення в життя мінських домовленостей.

Президент Румунії зазначив, що держави продовжать тісно співпрацювати на регіональному й міжнародному рівнях, реалізуючи транскордонні та регіональні проекти, а також співпрацю в економічній, туристичній сферах, охорони довкілля, розбудови інфраструктури.

«Двосторонні економічні відносини повинні бути посилені. Ми маємо численні спільні інтереси, особливо в прикордонних регіонах, в сфері об'єднання енергетичних мереж», – зазначив К. Йоханніс. Він наголосив, що «Україна залишається важливою частиною європейської енергетичної

архітектури» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 21.04).*

Президент П. Порошенко під час офіційного візиту до Румунії заявив, що в умовах триваючої агресії з боку Росії Україна й Румунія приділяють особливе значення безпековій ситуації в регіоні Чорного моря і пропонують ввести нові підходи до її забезпечення.

«Ми засудили здійснювану Російською Федерацією мілітаризацію окупованого Криму. Ми обговорили нові підходи до співпраці у сфері безпеки в Чорноморському регіоні, які мають або замінити, або доповнити існуючі – БЛЕКСІФОР та Документ про заходи зміцнення довіри і безпеки втратили свою ефективність внаслідок агресивних дій Росії і нам треба запропонувати нові підходи і нове бачення ситуації», – наголосив глава Української держави під час спільної прес-конференції з президентом Румунії К. Йоханнісом. Глава Української держави зауважив, що це питання було одним з головних під час переговорів.

«Безпекова ситуація в Чорному морі кардинально змінилася, і вона потребує нових рішень, нових підходів. Ми підтримуємо ініціативу Румунії щодо спільної флотилії в НАТО, і наголошую, що ми готові приєднатися до неї після того, як вона буде схвалена і підтримана Альянсом», – сказав П. Порошенко.

На переконання президентів обох держав одним з рішень може стати створення флотилії під егідою НАТО, яка має на меті посилення присутності Альянсу та зміцнення безпеки в Чорному морі. «Україна із задоволенням приєднається до цієї ініціативи після її затвердження Альянсом», – ще раз наголосив Президент Української держави.

Крім того, глави двох держав висловили задоволення рішенням НАТО щодо проведення засідання Комісії Україна – НАТО на найвищому рівні під час саміту Альянсу у Варшаві в липні. «Ми домовилися там зустрітися і продовжити наші переговори», – зауважив Президент України.

Глава держави подякував президенту Румунії та всьому румунському народу за підтримку суверенітету, незалежності й територіальної цілісності України, за принципову позицію щодо незаконної анексії та окупації Криму, дій Росії на Донбасі й за практичну допомогу в контексті протидії військовій агресії РФ.

«Ми щиро вдячні Румунії за те, що протягом 2015 р. вона прийняла на лікування та реабілітацію 21 українського військовослужбовця Національної гвардії та працівника органів внутрішніх справ України, які були поранені під час відбиття агресії на Донбасі. Україна також вдячна за фінансовий і експертний внесок Румунії в роботу Трестового фонду НАТО з питань кібербезпеки. Ми розглядаємо сьогодні це як одну з основних загроз, і ефективна координація протидії буде сприяти посиленню безпеки», – сказав П. Порошенко *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 21.04).*

Президент, Верховний головнокомандувач Збройних сил України П. Порошенко провів зустріч з в. о. командувача Військово-Морських сил Збройних сил України генерал-лейтенантом І. Воронченком.

«Після консультацій з секретарем Ради національної безпеки і оборони України, міністром оборони та начальником Генерального штабу ЗСУ я прийняв рішення погодити вашу кандидатуру. Ми даємо певний час для того, щоб ви могли проявити свої найкращі якості», – сказав Президент.

Глава держави згадав події дворічної давнини, коли генерал І. Воронченко проявив мужність і вірність військовій присязі під час незаконної анексії Криму російськими агресорами та робив усе можливе для збереження військової техніки і виведення особового складу своєї частини на материк.

Президент також наголосив на необхідності приділити особливу увагу тим морякам і членам їхніх родин, які залишилися вірними українській військовій присязі та вийшли з Криму. При цьому глава держави підкреслив, що Військово-Морські сили України для нього, як Верховного головнокомандувача, «залишаються одним з перших пріоритетів».

Президент особливо відзначив важливість повернення Одеси «статусу морської столиці України» та якомога скорішого облаштування штабу Військово-Морських сил України в цьому місті.

Глава держави поінформував присутніх, що під час його візиту до Румунії обговорювалося питання щодо підтримки ініціативи Румунії зі створення флотилії НАТО в Чорному морі. «Ми маємо забезпечити, щоб Чорне море залишалось морем миру», – наголосив П. Порошенко.

У свою чергу генерал-лейтенант І. Воронченко представив своє бачення перших кроків на новій посаді та наголосив на необхідності розбудови ВМС України в повній відповідності до стандартів НАТО.

У зустрічі також узяли участь секретар РНБОУ О. Турчинов, міністр оборони України С. Полторак, начальник Генерального штабу ЗСУ В. Муженко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 25.04*).

Президент П. Порошенко під час зустрічі з представниками Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій наголосив на важливості створення єдиної помісної православної церкви.

«В умовах гібридної війни, коли Україна протистоїть збройній агресії сусідньої держави, наші вороги намагаються використати релігійний фактор в своїх інтересах. І найголовніша духовна зброя нашої перемоги, те чого боїться ворог, – це наша єдність. Атаки спрямовані в першу чергу на те, щоб розколоти нашу державу і розхитати її зсередини», – підкреслив глава держави. Президент наголосив, що попри міжнародну підтримку боротьби України проти агресора перемога залежить від самих українців – їхньої віри та зусиль.

Глава держави підкреслив, що суспільство вимагає від всіх державних органів працювати на єдність, і сподівається на це від релігійних організацій. «Очевидно, що в сьогоденній ситуації багатьом віруючим важко погодитись із існуючим роз'єднанням українського православ'я. Звичайно, я кардинально не допускаю, щоб держава втручалася – і я цього не допущу – у міжцерковні взаємини. Це справа віруючих та церков. Але й ігнорувати волю народу теж не гоже, так само як неприпустимо допустити втручання в ці процеси іншої держави», – підкреслив Президент. Глава держави висловив готовність допомогти реалізувати ті рішення, які запропонують самі предстоятелі українських церков.

Президент підкреслив, що соціологічні опитування показують, що дедалі більша кількість православних громадян України хочуть мати – як це заведено в усьому православному світі і більшості православних країн – єдину помісну автокефальну церкву; «Церкву, євхаристійно й молитовно поєднану, дуже важливо – адміністративно незалежну від інших держав».

Глава держави вкотре наголосив, що для української держави незмінною залишається повага до свободи совісті та релігійних почуттів українських громадян. «Переконаний, що релігійний мир і взаємна повага, державно-церковне партнерство є вагомим здобутком нашої держави і Україна характеризується церковним миром та злагодою з часів незалежності. І це наше надбання ми маємо берегти та розвивати», – зазначив П. Порошенко, додавши, що в цьому є вагомою частка зусиль Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій, якій у цьому році виповнюється 20 років.

Президент також привітав іудейську громаду зі святом Песах, яке відзначається 23 квітня. Глава держави нагадав, що сьогодні більшість українців відзначають Лазареву суботу, завтра – Вербну неділю, а 1 травня – велике свято Великдень. «Наближення цього свята ще раз нагадує про важливість віри, надії і любові у нашому житті», – наголосив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 23.04).

Президент П. Порошенко наголошує, що альтернативи поверненню українського суверенітету на Донбас і відновленню територіальної цілісності України немає, але початок політичного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях можливий лише після виконання й дотримання проросійськими бойовиками всіх пунктів мінських домовленостей щодо забезпечення безпеки в регіоні.

«Політичне врегулювання може бути розглянуто і розпочато лише тоді, коли будуть забезпечені безпекові критерії. Ми в жодному випадку не можемо дати легітимізувати російську окупацію через механізм псевдовиборів, на кшталт кримського псевдореферендуму або псевдовиборів 2 листопада 2014 р. Ми цього не допустимо, – сказав глава держави в інтерв'ю українським телеканалам. – Це головна змістовна частина мінських домовленостей – першою і головною передумовою, що має бути – сталий

режим припинення вогню і безпекові критерії, які мають дотримуватися не тільки вздовж лінії зіткнення, а на всій окупованій». За словами Президента, цю позицію України підтримують і її партнери в нормандському форматі та Сполучені Штати Америки.

Глава держави із сумом констатував, що діюча моніторингова місія ОБСЄ не може забезпечити виконання вищезазначених пунктів – обстріли продовжуються, а місії не завжди вдається зафіксувати ці порушення мінських угод бойовиками. «Бо вони є незброєними, вони можуть лише зафіксувати факт обстрілу, але не завжди можуть зафіксувати, з якого боку вони були здійснені. Саме тому ми наголошуємо, що ми маємо запроваджувати нову, спеціальну поліцейську місію, яка зможе забезпечити безпекові кондиції і забезпечити себе», – підкреслив П. Порошенко.

Лише посилена місія здатна буде забезпечити врешті стале припинення вогню та безпеку, відведення важкої військової техніки і виведення російських окупаційних військ, відновлення контролю над українсько-російською частиною кордону, переконаний Президент.

Крім ефективного моніторингу лінії зіткнення, задля встановлення реального місця й напрямку обстрілів, порушників режиму припинення вогню, забезпечення можливості швидкого реагування поліцейська місія ОБСЄ має виставити постійно діючі озброєні пости в місцях відведення важкої техніки та на неконтрольованій ділянці українсько-російського кордону з метою припинення постачання бойовикам російської техніки й боєприпасів через неї, підкреслив глава держави.

«Якщо це буде забезпечено, то завдання роботи поліцейської озброєної місії має три етапи. Перший – це безпековий компонент. Другий – підготовка і проведення виборів, забезпечивши вільне волевиявлення громадян: можливість проведення повноцінної кампанії, доступ до ЗМІ, виборців, забезпечення роботи і захист виборчих комісій, дотримання критеріїв, щоб вибори були вільними і справедливими. І третє – це є забезпечення етапу передачі влади новообраним представникам українського Донбасу, – сказав П. Порошенко. – Після завершення цього процесу функція місії буде виконана» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 24.04).

Президент П. Порошенко очікує ефективних результатів роботи І. Міклоша та Л. Бальцеровича з упровадження реформ в Україні, спрямованих на імплементацію Угоди про асоціацію та наближення Української держави до критеріїв членства в Євросоюзі.

«Л. Бальцерович та І. Міклош були батьками глибинних економічних перетворень, які вивели Польщу і Словаччину на абсолютно новий рівень, адаптований до входження до Європейського Союзу. Я бачу в очах і Лешика, і Івана вогонь і віру в Україну», – сказав глава держави в інтерв'ю українським телеканалам.

П. Порошенко зазначив, що обидва фахівці мають «довіру і завдання Президента», а також відповідний апарат і команду задля реалізації поставлених завдань – створено групу стратегічних радників з підтримки реформ в Україні, яку очолюють Л.к Бальцеревич й І. Міклош. Глава держави зазначив, що ця група працюватиме на впровадження реформ і на комунікаційну стратегію. Разом з іноземними фахівцями працюватимуть і українські фахівці.

«Левову частину у цій групі стратегічних радників складатимуть українці. І їхня думка, їхній голос будуть почуті, а їм самим буде надана можливість реалізовувати свій потенціал. Причому це будуть не лише представники громадянського суспільства, а це будуть і реформатори з позицією заступників міністра, які будуть мати можливість безпосереднім діалогом розробляти цю позицію. Це була моя пропозиція, і я був дуже задоволений, що вона була одразу сприйнята і реалізована», – сказав П. Порошенко. Він висловив сподівання, що ця команда не лише розробить шляхи реалізації реформ у різних галузях, а й «знайде правильні слова для пояснення їх сутності».

Окрему увагу глава держави звернув на питання боротьби з корупцією, а також на роботу державних підприємств і корупцію на державних підприємствах. Президент висловив сподівання, що управління державними підприємствами стане ефективнішим.

За словами глави держави, перші кроки нового уряду, коли призначені нові керівники на державні підприємств «Укрзалізниця» та «Укрпошта», які дуже добре себе зарекомендували, відповідно, у Польщі і США, мають величезний рівень довіри й дуже добре були сприйняті як всередині країни, так і нашими партнерами з-за кордону. «Це вже, так би мовити, реальними справами доводить рішучість наших намірів», – зазначив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 24.04).*

Президент П. Порошенко зазначає, що оптимістично налаштований у вирішенні питання з прийняттям необхідного законодавства та затвердженням нового Генерального прокурора України.

«Парламент знайшов в собі сили сформував коаліцію, сформував новий уряд. Так само, я переконаний, парламент має знайти в собі сили об'єднатися, прийняти необхідні закони, обрати нового Генерального прокурора», – сказав глава держави в інтерв'ю українським телеканалам, висловивши думку, що це має відбутися на першому пленарному тижні.

Президент також підкреслив, що парламент має прийняти рішення і внести зміни до законодавства, які дадуть змогу «новим, свіжим, чесним людям прийти до системи прокуратури».

За словами глави держави, уже зроблено дуже багато – величезна кількість функцій була забрана у прокуратури. «Боротьбою з корупцією

прокуратура більше не займається. Всім відомо, що ці функції відійшли до Спеціалізованої антикорупційної прокуратури», – зазначив Президент, нагадавши, що призначення до цього органу відбувалося прозоро і за участі громадських організацій. Прийнято закон про Державне бюро розслідувань, що означає, що прокуратура не виконуватиме більше функції слідства.

«Системні нові зміни, нові люди мають сприяти відновленню справедливості в Україні. Ключову роль в цьому також будуть мати прийняття конституційних змін, поданих мною, які нарешті дозволять оновити судову систему», – підкреслив П. Порошенко.

Президент наголосив на важливості прийняття цього рішення парламентом, що дасть змогу перезавантажити судову систему, прибрати суддівську недоторканність. Усі ці кроки дадуть можливість проводити ефективну боротьбу з корупцією в судах. І нарешті домогтися того, щоб і антикорупційні розслідування, і розслідування проти посадовців колишньої влади, у тому числі й колишніх керівників країни, і посадовців, які вчиняли знущання над майданівцями, отримали судові вироки в оновленій судовій системі. «Переконаний в тому, що здорові сили в українському парламенті зможуть це зробити», – сказав глава держави.

Президент також наголосив на необхідності забезпечення прозорого принципу комплектації Генпрокуратури. «Ми говоримо не про людей, а про нову систему», – зазначив глава держави, додавши, що серед кроків з оновлення системи та підвищення ефективності кроків у боротьбі зі злочинністю мають бути і рішення про підвищення заробітної плати співробітникам прокуратури, «інакше все буде марно» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 24.04*).

Президент П. Порошенко доручив заступнику глави Адміністрації Президента Р. Павленку у взаємодії з представниками протестантських громад підготувати проект указу щодо затвердження заходів з відзначення 500-річчя Реформації у 2017 р.

Під час зустрічі з керівниками церков і релігійних організацій глава держави нагадав, що українці належать до різних гілок християнства, а наступного року весь світ відзначатиме 500-річчя Реформації, яка мала й має фундаментальний вплив на європейську цивілізацію.

«Протестантські громади в Україні мають давню і багату історію. Ваша діяльність викликає повагу. Сподіваюся, що ми всі сприятимемо проведенню в Україні заходів з нагоди цієї дати на високому рівні. І ця подія, звичайно ж, має відзначатися і на державному рівні в загальноєвропейському контексті», – підкреслив Президент.

Крім того, глава держави нагадав, що 8 і 9 травня Україна відзначатиме День пам'яті і примирення та День Перемоги. «Сподіваюся на ваш молитовний спомин цих дат, на молитву за всіма загиблими і за те, щоб на

нашу землю прийшли перемога, гідна зусиль і жертв нашого народу і довгоочікуваний мир», – підкреслив Президент.

П. Порошенко також, користуючись можливістю, запросив присутніх на спільну молитву за Україну з нагоди святкування 25 років української незалежності (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 23.04).

Президент П. Порошенко провів нараду з прем'єр-міністром В. Гройсманом, міністром інфраструктури В. Омеляном і главою Одеської ОДА М. Саакашвілі щодо прискорення будівництва автодороги Одеса – Рені, яка є частиною пан'європейського транспортного коридору.

Було визначено джерела фінансування з державного бюджету, митних надходжень і з боку країн ЄС. Зокрема, це питання було обговорено під час візиту Президента України до Румунії 21 квітня.

Під час наради досягнуто домовленості, що будівельні роботи розпочнуться в кінці травня.

Дано також доручення відремонтувати дорогу до одного з туристичних маршрутів Вілково (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 23.04).

Президент П. Порошенко під час зустрічі з керівниками церков і релігійних організацій доручив Міністерству оборони прискорити розробку положення про капеланство у Збройних силах України та інших силових структурах.

Предстоятель Української православної церкви Київського патріархату, Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет передав главі держави листа Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій, у якому, зокрема, міститься прохання прискорити затвердження Міністерством оборони положення про капеланство.

«Дам доручення про прискорення розробки положення про капеланів. Для мене важливо, щоб представники кожної церкви були серед капеланів. У кожного своя дорога до Бога. Я дуже розраховую, що ви долучитесь до формування, а відповідне доручення міністру оборони буде надано», – відповів Президент.

Глава держави підкреслив важливість розвитку інституту капеланства у Збройних силах та інших силових структурах. Президент нагадав, що українська армія за останні два роки істотно змінилася – значною частиною ЗСУ нині є військові-контрактники та набагато покращився морально-психологічний клімат. «Але роль капелана та слова Божого важко переоцінити. Тим церквам, які займають зараз активну місіонерську діяльність, мають достатню кількість капеланів, велика подяка, бо російська агресія проти нашої держави, яка почалася з незаконної анексії Криму і продовжилася на Сході України, сатанинські полчища, стали складним

випробуванням для держави, для суспільства, для мене і для церкви», – зазначив П. Порошенко, додавши, що Україна це випробування з честю витримала.

Президент висловив вдячність церквам і релігійним організаціям, які твердо стоять на захисті України, долучилися до всенародного волонтерського руху з підтримки українських військових і мирного населення. «Категорично не сприймаю твердження, ніби це громадянська війна – вони, вибачте, від лукавого», – наголосив глава держави, наголосивши на важливості підтримки громадськості й міжнародної спільноти в боротьбі України проти російського агресора.

Президент також повідомив, що вирішив підписати закон, що надає релігійним організаціям право засновувати навчальні заклади (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 23.04).

Президент П. Порошенко представив керівника Запорізької обласної державної адміністрації К. Бриля і вручив йому посвідчення.

Під час зустрічі з адміністративно-господарським активом і депутатським корпусом Запоріжжя глава держави зазначив, що новий очільник Запорізької ОДА має великий досвід роботи в правоохоронних органах, у тому числі в Службі безпеки України. До його компетенції входила сфера боротьби з корупцією та забезпечення ефективної діяльності державних органів виконавчої влади. Крім того, К. Бриль останні сім місяців обіймав посаду виконуючого обов'язки голови запорізької облдержадміністрації.

«Це людина з твердими принципами та високим рівнем відповідальності», – зазначив П. Порошенко, додавши, що подання про призначення К. Бриля стало одним з перших рішень нового уряду.

Президент назвав першочергові завдання обласної державної адміністрації, серед яких покращення економічної ситуації та безпекові питання.

П. Порошенко підкреслив, що українці зможуть відчутти реальні зміни в державі лише тоді, коли побачать зростання свого рівня життя. «Це є основна мета реформ і стане оцінкою діяльності Президента, уряду, обласних і районних державних адміністрацій», – наголосив Президент.

Глава держави зазначив, що реформи містять у тому числі й відновлення виробництва, створення та захист робочих місць, покращення інвестиційного клімату.

П. Порошенко наголосив: «Запоріжжя – регіон прифронтний. Тут слід і надалі, разом з СБУ та правоохоронними органами, розпеченим залізом випалювати будь-які прояви сепаратизму, спроби дестабілізувати соціально-політичну ситуацію в області».

За словами Президента, ворог продовжує засилати в Україну, у тому числі в Запоріжжя, диверсійно-розвідувальні групи. За останній рік

співробітники СБУ, Національної поліції та Національної гвардії, прикордонники викрили діяльність понад 300 таких груп, більша частина з яких використовували не саморобні вибухові пристрої, а пройшли підготовку в спеціальних тренувальних таборах на території Росії.

Окремо Президент подякував за внесок мешканців Запоріжжя в обороноспроможність України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 22.04).

Президент П. Порошенко під час зустрічі з адміністративно-господарським активом і депутатським корпусом Запоріжжя наголосив, що фінансова децентралізація, нові бюджетні правила, за якими країна почала жити в минулому році, створили умови для рішучого збільшення фінансової спроможності місцевих бюджетів.

Президент наголосив, що місцеві бюджети у 2015 р. зросли порівняно з 2014 р. на 42 %. Цей рік теж почався обнадійливо – у I кварталі порівняно з I кварталом минулого року доходи загального фонду місцевих бюджетів збільшилися на 46 %. «У вас в області надходження податку на доходи фізичних осіб зросло, як мене проінформували, на 58 %, доходи від плати за землю збільшилися на 57 %», – зазначив глава держави.

П. Порошенко підкреслив, що ініційована ним децентралізація відкриває нові можливості для прискорення розвитку регіону. Ця реформа підтримується також чинним главою уряду та парламентом. Громади отримали права та гроші, однак «треба говорити і про передачу відповідальності». За словами Президента, додаткові кошти – це можливості створення та будівництва доріг, шкіл, лікарень, освітлення вулиць.

Глава держави наголосив, що законодавчо будуть унормовані напрями використання цих коштів. «Ніхто не буде ці гроші забирати. Я буду захисником фінансового ресурсу місцевого самоврядування. Однак громади мають право знати, яким чином формуються, витрачаються бюджети, яким чином враховуються позиція громади при прийнятті цих рішень», – сказав Президент.

П. Порошенко звернув увагу на дані Держкомстату, згідно з якими у I кварталі цього року промисловість, порівняно з I кварталом минулого, зросла на 3,7 %. «На сьогодні від нас залежить щоб ця тенденція була збережена та збільшена, – зазначив він. – Це говорить про позитивний злам. Ми можемо сказати, що найгірше позаду».

Президент відзначив роботу оборонно-промислового комплексу Запорізької області та висловив упевненість, що використовуючи потенціал науково-конструкторської та виробничої бази підприємств уже найближчим часом вдасться створити новий сучасний двигун для українського винищувача власного виробництва. «Можу сказати, що лише п'ять країн у світі мають можливості створювати літаки базуючись повністю на власному

виробництві. Україна входить до цієї п'ятірки найбільш розвинутих і високотехнологічних країн світу», – зауважив глава держави.

П. Порошенко також запевнив, що держава підтримуватиме українського виробника, створюючи умови для захисту від корупції, надаючи сприятливий режим оподаткування, зниження податкового тиску на заробітну платню. «Це дає можливість українським виробникам і підвищити рівень заробітної плати працівників, і спрямувати частину коштів на розвиток підприємств», – зазначив Президент.

Глава держави впевнений, що такі умови сприятимуть залученню інвестицій, допомагатимуть підприємствам шукати альтернативу та компенсувати втрати від російської агресії та російської гібридної війни, у тому числі економічної, коли закриваються ринки для українських виробників, припиняється постачання комплектуючих. Сьогодні українські виробники знайшли можливість ефективно забезпечити імпортозаміщення, знаходити інші ринки та забезпечити стабільну роботу підприємств.

П. Порошенко також підкреслив, що його головним особистим завданням залишається повернення українського суверенітету на окупований Донбас, деокупація Криму. Усе потрібно робити політико-дипломатичним шляхом із сильною підтримкою партнерів у світовій коаліції на підтримку України. «Впевнений в тому, що нам вдасться забезпечити виконання цього рішення», – наголосив глава держави.

Президент зазначив, що очікує найближчим часом запровадження нової озброєної поліцейської місії ОБСЄ для забезпечення контролю режиму припинення вогню, охорони відведеного озброєння, забезпечення виводу окупаційних військ Російської Федерації з окупованих території та забезпечення контролю ділянки українсько-російського кордону (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 23.04).

Президент П. Порошенко під час робочої поїздки до Запорізької області відвідав Державне підприємство «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро “Прогрес” ім. академіка О. Г. Івченка», де взяв участь у запуску нового випробувального стенду з двигуном AI-450.

Глава держави оглянув підприємство та ознайомився з виробництвом, зокрема зі зразками різних типів двигунів.

Президент привітав авіабудівельників з тим, що Україна ввійшла в п'ятірку країн, які мають повний цикл створення власних літаків. «Люди, спеціалісти – найбільший капітал цього підприємства, його гордість і слава», – звернувся Президент до працівників підприємства, зауваживши, що саме завдяки їхній праці Україна заслужено вважається однією з небагатьох країн світу, здатних випускати сучасну авіаційну техніку.

«Підприємство не стоїть на місці, впроваджує передові технології, демонструє позитивні фінансово-економічні результати та з упевненістю дивиться в майбутнє», – додав П. Порошенко.

Глава держави відзначив успішну роботу Державного концерну «Укроборонпром» щодо заміни комплектуючих, які раніше постачалися з Російської Федерації: «Ми розробили систему імпортозаміщення і наші вчені-конструктори виконали це завдання».

Президент також зазначив, що за останній період обсяги виробництва на підприємствах «Укроборонпрому» зросли втричі, а це означає, що десятки тисяч людей забезпечені роботою, збережено існуючі та створено нові робочі місця. Так само і запорізьке МКБ «Прогрес» не загубило жодного конструктора.

П. Порошенко наголосив, що надаватиме повну підтримку для виведення на нові ринки збуту українських авіабудівників. «Український авіабуд має гарне майбутнє», – сказав Президент, додавши, що українська продукція нещодавно вийшла на ринки Саудівської Аравії, Індії.

П. Порошенко також висловив вдячність працівникам підприємства, які захищали Батьківщину на Донбасі, адже за два роки 29 працівників бюро стали учасниками бойових дій і захищали країну від російської агресії. «Вони гідно виконали свій обов'язок, виявили найвищі моральні якості, особисту мужність і патріотизм, чим заслужили визнання та вдячність усієї країни. А сьогодні – продовжують робити свій внесок у зміцнення обороноздатності країни на трудовому рубежі. Від імені держави щиро дякую їм за це», – сказав Президент.

ДП «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро “Прогрес” ім. академіка О. Г. Івченка» створено у 1945 р. Науково-виробничий комплекс працює з використанням новітніх технологій. Авіадвигуни, розроблені на підприємстві, застосовуються на 57 типах літальних апаратів в Україні та 109 країнах світу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 22.04*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман дав доручення Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» терміново забезпечити енергетичними ресурсами подачу гарячої води в усіх населених пунктах України з централізованим водопостачанням.

Крім того, В. Гройсман доручив Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, а також обласним державним адміністраціям забезпечити контроль відновлення тепловодопостачання на місцях (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 23.04*).

В Україні потрібно навести порядок у сфері державних закупівель ліків. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман у п'ятницю, 22 квітня, під час візиту до державного підприємства «Укрмедпостач» з нагоди надходження першої партії ліків для онкохворих, що були закуплені у рамках

проведення закупівель лікарських засобів Міністерством охорони здоров'я України через міжнародні організації.

«У нашій країні є багато проблем, які потрібно вирішувати. Одна з них є надзвичайно важливою – це наведення порядку на державних закупівлях у сфері ліків. Сьогодні стоїть питання забезпечення хворих, онкокохворих, особливо йде мова про дітей», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр нагадав, що 15 квітня під час «години запитань до уряду» у Верховній Раді України було порушено питання нестачі ліків для онкохворих дітей, реагуючи на що уряд прийняв оперативні рішення. Зокрема, було проведено роботу з територіями щодо наявності та потреби лікарських засобів. У цьому контексті Прем'єр-міністр висловив вдячність головам обласних державних адміністрацій, що відгукнулися вирішити нагальні проблеми в областях.

На сьогодні, за інформацією обласних державних адміністрацій та обласних рад, за тиждень було створено запас лікарських засобів, зазначив глава уряду. Його буде достатньо для стабілізації ситуації. Водночас треба декілька місяців, щоби вирівняти постачання препаратів, які необхідні у регіонах, зазначив В. Гройсман.

«Найголовніше, потрібно систематизувати роботу – як закупівлю ліків, так і постачання, щоб у нас не було жодних перебоїв, і найголовніше, щоб ми придбали якісні ліки та за реальною ціною», – підкреслив глава уряду.

В. Гройсман проінформував, що запроваджена Міністерством охорони здоров'я України система забезпечила можливість закупівлі медичних препаратів через міжнародні організації, що дало 10–90 % економії на закупівельних цінах. «210 млн до сьогодні залишалися на обладданні і на штучно завищених цінах. Я переконаний, що такого більше не буде», – наголосив він.

Також на засіданні у середу, 20 квітня, уряд прийняв рішення про те, що ліки, які були зареєстровані та споживаються у ЄС, США, Канаді, Швейцарії, Японії та Австралії, будуть допущені на ринок України без будь-яких зволікань. Згідно з прийнятим рішенням, експертиза наданих документів буде відбуватися протягом 20 днів. У випадку, якщо уповноважений орган не проведе експертизи, це буде вважатися як мовчазна згода, і одразу МОЗ буде зобов'язаний видати препарату реєстрацію протягом 10 днів. «Раніше це питання вирішувалося роками», – зазначив В. Гройсман.

«Це значно розширить ринок, це дасть можливість потрапити на український ринок якісним препаратам, які сертифіковані та споживаються на ринках зазначених країн, і це буде позитивно впливати на формування ціни медпрепаратів для українців, – наголосив глава уряду. – Монополія з п'яти-шести фірм, які стоять на кордонах, і впирається в те, щоби ввести нормальні ліки для українців, буде зруйнована».

В. Гройсман зазначив, що у Верховній Раді України зареєстровано два законопроекти з цього питання – урядовий і від народних депутатів, і висловив сподівання, що парламент прийме рішення для врегулювання проблеми. «Для мене немає значення, [який законопроект ухвалить]. Мені

треба, щоби ліки були якісними, дешевими і щоби вони були на полицях аптечних закладів. І щоби люди могли мати доступ до того, щоб їх придбати», – зазначив глава уряду та зауважив, що ці питання були зарегульовані саме законодавством.

Прем'єр-міністр подякував міжнародним партнерам і Міністерству охорони здоров'я, а також закликав забезпечити максимально швидку доставку ліків на місця. «Найголовніше, про 2017 р. ми будемо думати вже в цьому році. Для того щоб не допускати тих провалів, які були. З іншого боку, ми розуміємо, що протистояння тих, хто контролював ринок, буде шалене. Але ми готові», – підкреслив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 22.04).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман і Президент України П. Порошенко провели зустріч з радником Президента України, колишнім віце-прем'єр-міністром Польщі Л. Бальцеровичем і керівником групи радників Прем'єр-міністра України, колишнім віце-прем'єром і міністром фінансів Словаччини І. Міклошем, присвячену створенню групи стратегічних радників з підтримки реформ в Україні.

У зустрічі також узяли участь перший віце-прем'єр-міністр України, міністр економічного розвитку та торгівлі України С. Кубів, віце-прем'єр-міністр питань європейської та євроатлантичної інтеграції України І. Климпуш-Цинцадзе та міністр фінансів України О. Данилюк.

Прем'єр-міністр України В. Гройсман, зокрема, зазначив, що створювана група стратегічних радників дасть змогу «сформувати чіткий план дій та кроки, які забезпечать темп і якість реформ, яких чекають українці, та стабільний розвиток».

За його словами, група радників допоможе визначити, які реформи треба провести в країні, щоб Україна вийшла на якісно новий рівень. В. Гройсман також зауважив, що одним з перших кроків нового уряду стане наведення ладу на українській митниці.

Глава уряду підкреслив, що Кабінет Міністрів під час роботи буде активно використовувати досвід Польщі та Словаччини, наслідувати їхні успіхи та враховувати помилки на шляху реформ.

В. Гройсман також наголосив на важливості тісної взаємодії групи радників з українським експертним середовищем.

Прем'єр-міністр окремо зазначив необхідність посилення взаємодії між Кабінетом Міністрів і Верховною Радою для ефективного провадження реформ: «Час об'єднуватися навколо України, навколо кроків, які забезпечать успіх. Спільні кроки Президента, уряду, Верховної Ради дадуть змогу зробити реформи», – наголосив він.

Президент України П. Порошенко зазначив: «У нас принципова позиція – у нас буде єдина спільна команда, яка буде реформувати Україну».

У свою чергу Л. Бальцерович та І. Міклош відзначили, що Україна має великий потенціал, який до цих пір належним чином не використовувався.

І. Міклош зазначив, що мав ряд зустрічей з Прем'єр-міністром В. Гройсманом протягом декількох тижнів, у яких вони обговорювали різні аспекти роботи стратегічної групи радників.

Л. Бальцерович у свою чергу зазначив, що Україні потрібно прискоритися на шляху реформ.

І. Міклош і Л. Бальцерович підкреслили, що хотіли би бачити українських експертів у Групі стратегічних радників.

В. Гройсман зазначив, що І. Міклош як керівник групи його радників «буде очолювати всі реформаторські ініціативи». «Думаю, спільно ми зможемо досягти успіху», – наголосив Прем'єр-міністр України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 22.04).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у четвер, 21 квітня, зустрівся з представниками інститутів громадянського суспільства та експертами для обговорення питання реалізації реформ в Україні. Глава уряду закликав експертне середовище до співпраці з урядом у розробці необхідних для країни змін.

У зустрічі взяли участь директор Фонду «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва І. Бекешкіна, виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження» Є. Бистрицький, заступник виконавчого директора Міжнародного фонду «Відродження» Т. Качка, голова правління громадської організації «Центр політико-правових реформ», співголова ради громадської платформи «Реанімаційний пакет реформ» І. Коліушко, виконавчий директор громадської організації «Центр протидії корупції» Д. Калинюк, координатор ініціативи «Професійний уряд», співзасновник ініціативи Easy Business Д. Пасько, керівник відділу адвокації громадської платформи «Реанімаційний пакет реформ» Я. Юрчишин, науковий директор Інституту євроатлантичного співробітництва, голова правління Міжнародного фонду «Відродження» О. Сушко.

Прем'єр-міністр нагадав, що минув тиждень, як був сформований новий склад уряду. Кабінет Міністрів повністю налаштований на здійснення реформ, провадження координації з європейськими партнерами, виконання міжнародних зобов'язань, наголосив він. Уряд працює над розробкою операційного плану на 2016 р., який буде підготовлений за місяць, та до кінця року представить план дій на середньострокову перспективу, зазначив В. Гройсман.

Глава уряду поінформував, що серед пріоритетних завдань Кабінету Міністрів є досягнення фінансової стабільності, підвищення якості державного урядування, провадження боротьби з корупцією, модернізації чинної системи соціального захисту та забезпечення відкритості та публічності роботи самого уряду.

Представники експертного середовища окреслили основні напрями необхідних реформ в Україні та висунули ряд пропозицій. Зокрема, експерти

наголосили на необхідності зосередження на боротьбі з корупцією, проведенні дерегуляції та спрощенні здійснення бюрократичних процедур.

Коментуючи можливі заходи у сфері протидії корупції, представники громадянського суспільства зазначили, що доцільно розглянути питання підвищення заробітної плати державним службовцям у рамках реформування системи державного урядування. Також потрібно забезпечити запуск системи електронного декларування, процесів деофшоризації та проведення реформи судоустрою. У цьому контексті експерти запропонували створити в Україні інститут антикорупційних судів. Також, серед іншого, було запропоновано передбачити відповідальність за ненадання інформації підприємствами щодо кінцевих бенефіціарів.

«Порядок денний реформ є серйозним, потужним. Завдань є дуже багато. І я тут розраховую на ваші експертні думки, на вашу підтримку, на вашу співучасть у напрацюванні цих рішень», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман дав доручення голові Державної фіскальної служби України Р. Насірову негайно провести службове розслідування щодо інциденту у м. Чоп, пов'язаного зі спробою вивезення високоякісної необробленої деревини за кордон, незважаючи на заборону українського законодавства.

Глава уряду звернув увагу на скандал, що розгорівся у м. Чоп, де намагалися вивезти 24 вагони лісу високої якості. Необроблена деревина, експорт якої заборонений Законом, була пред'явлена до оформлення як дрова та не пройшла фактичного огляду для встановлення типу деревини.

«У нас є заборона на вивіз деревини. За великим рахунком, ця норма діє, але та оприлюднена інформація активістів, яку я бачив, мене дико вразила», – зазначив В. Гройсман, коментуючи цей випадок.

У зв'язку з цим Прем'єр-міністр України доручив голові Державної фіскальної служби України провести службове розслідування та покарати винних. «Я би хотів, щоб кожен, хто мав причетність до цього – хто відправляв, хто робив оформлення, хто підписував – вони всі мають бути покарані та їхні матеріали мають бути передані до Національного антикорупційного бюро, – наголосив він. – Це чиста корупція, махрові корупціонери, яким просто не місце в самій системі».

Також В. Гройсман доручив з'ясувати причетність до цього інциденту представників ПАТ «Укрзалізниця», а також екологів і лісників. «Це все взаємопов'язано. Тому я доручаю швидко провести розслідування та всіх [винних] притягнути до відповідальності, і вони мають бути звільнені негайно», – підкреслив він.

Крім того, Прем'єр-міністр закликав прийняти відповідні кадрові рішення щодо керівництва митниці. «Без керівництва митниці такі речі не можуть робитися. Це серйозні вагони, платформи, які були завантажені цим кругляком. Я вважаю, що вони налагодили системний бізнес на контрабанді,

і роблять це. Тому я вважаю, що мають бути найжорсткіші кадрові рішення, які тільки можуть бути», – підкреслив глава уряду.

У свою чергу Р. Насіров повідомив, що службове розслідування щодо цього інциденту було розпочате та висловив сподівання, що воно буде закінчено вже цього тижня. За його словами, Державна фіскальна служба вживає заходів для забезпечення більш щільного контролю експорту деревини та подолання маніпуляцій.

«Питання наведення порядку на митниці – один з найважливіших пріоритетів. Сьогодні багато речей, які нам треба фінансувати, і коли кошти йдуть повз державний бюджет – такого просто не може бути», – підкреслив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 25.04).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у четвер, 21 квітня, провів нараду щодо реформування митних органів за стандартами Європейського Союзу, спрощення митних процедур і збільшення надходжень митних платежів.

Нарада відбулася за участі голови Державної фіскальної служби Р. Насірова та заступника міністра фінансів України О. Макеєвої, міністра Кабінету Міністрів О. Саєнка, директора департаменту організації митного контролю та оформлення Державної фіскальної служби О. Василенко, директора департаменту адміністрування митних платежів А. Данченко, в. о. директора департаменту боротьби з митними правопорушеннями Державної фіскальної служби І. Резніка, заступника директора департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку, начальника управління митної політики Міністерства фінансів України О. Москаленка.

Учасники обговорення наголосили на необхідності повної детінізації на митниці, реформування роботи електронних систем та усунення людського фактора. У цьому контексті сторони обговорили можливі шляхи подолання існуючих корупційних схем. «Ні країну, ні мене особисто не влаштовує, яка ситуація відбувається на нашій митниці», – заявив Прем'єр-міністр.

Глава уряду наголосив, що за розрахунками експертів, у тіньових потоках перебуває не менше 20 % усіх платежів, які сьогодні здійснюються на митниці. У результаті, щороку Державний бюджет країни недоотримує близько 50 млрд грн. При цьому дефіцит Пенсійного фонду в Україні становить 80 млрд, зауважив В. Гройсман.

«Для мене це очевидно – контрабандисти, митники, які є не чесними, забирають у пенсіонерів можливість отримувати нормальну пенсію, забирають у держави можливість розвивати власну економіку та змушують нас шукати шляхи зовнішніх запозичень. І я вважаю, що це є абсолютно неприйнятним, – підкреслив він. – Завдання є абсолютно просте – максимум за квартал, за три місяці, побудувати якісну систему управління ризиків, ліквідувати тіньові схеми, забезпечити якісний моніторинг і забезпечити технічними засобами митні переходи, побудувати якісну взаємодію з

прикордонною службою і також з іншими правоохоронними структурами. Також важливо забрати підстави для корупційних дій, наголосив він.

Учасники наради окреслили пріоритетні сфери реформування української митниці, серед них: спрощення митних процедур, приведення процедур відповідно до європейських стандартів, розбудова інфраструктури, модернізація, переведення сервісів в електронний формат, запуск системи «єдиного вікна» та вдосконалення обміну інформацією із закордонними колегами. Також необхідно призначити керівника митної служби. У цьому контексті В. Гройсман наголосив: «Кандидатура керівника митниці має бути фаховою та безкомпромісною».

За результатами обговорення учасники наради визначили першочергові кроки реформи митниці, зокрема: вдосконалення автоматизованої системи управління ризиками, запровадження автоматизованого розподілу декларацій та відеоспостереження під час здійснення митних процедур, а також введення системи «єдиного вікна». Крім того, прийнято рішення щодо формування інституту митного аташе України в Китаї.

Глава уряду доручив протягом двох тижнів знайти рішення щодо доопрацювання автоматизованої системи управління ризиками. «Маємо його ухвалити та знайти ресурс на впровадження системи», – зазначив він.

Також В. Гройсман дав доручення створити робочу групу з урегулювання питання забезпечення відеофіксації оглядів на митниці.

«План ми окреслили. Тепер цей план має бути реалізований, – підкреслив В. Гройсман. – Показниками нашого результату стануть покращення клімату та збільшення надходження доб. Ми прийняли рішення: усі будуть платити до бюджету чесно, і ніхто не буде на цьому заробляти» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

25 квітня в ІА «Укрінформ» відбулася презентація нової газети «Кримське слово» за участі заступника міністра інформаційної політики України Т. Попової, випускаючого редактора «Народна армія» Н. Ткачук, кримського журналіста «Крим. Реалії» О. Янковського та головного редактора QNA Г. Юксель.

Випуск газети пов'язується з інформаційною деокупацією Криму. Цільовою аудиторією газети є мешканці Криму та Херсонської області.

Т. Попова наголосила на актуальності випуску нової газети та повідомила про те, що газета «Кримське слово» є спільним проектом Міністерства оборони України, журналістів видань «QNA», «Крим. Реалії» і «Херсон Онлайн». Збирає матеріал і друкує Н. Ткачук – випускаючий редактор «Народна армія». Міністерство інформаційної політики підтримує цей проект.

Г. Юксель повідомила, що завдання журналістів полягає у відображенні реальних подій в Криму без замовчування, не змінюючи їх, об'єктивно та неупереджено висвітлюючи реалії.

За словами О. Янковського, газета міститиме основну інформацію для тих, хто немає можливості постійно перебувати у мережі Інтернет, переглядати телевізійні передачі або збирати інформацію у радіоефірі.

Газета покликана відображати те, що насправді відбувається з українськими громадянами. На сьогодні вже готується до випуску другий номер газети «Кримське слово». Тираж газети 20 тис. примірників, вісім шпальт (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 25.04*).

23 квітня в Міністерстві освіти і науки відбулася робоча зустріч міністра освіти і науки Л. Гриневич і міністра фінансів О. Данилюка. Метою зустрічі було вирішення кризової ситуації з фінансуванням професійно-технічної освіти.

Сторони погодилися, що ситуація, яка склалася з профтехосвітою після передачі її фінансування на місцевий рівень, потребує нагального вирішення, однак має кілька складових – проблеми поточного фінансування та необхідність системної реформи управління галуззю профтехосвіти.

Керівники Міносвіти та Мінфіну узгодили, що професійно-технічна освіта має фінансуватися з кількох джерел, зокрема, обговорили варіант фінансування з державного бюджету за рахунок освітньої субвенції на здобуття учнями ПТНЗ загальної середньої освіти.

Що стосується професійної підготовки, міністри обговорили модель, за якої відповідальність за професійну підготовку має бути розділена між державним і регіональним рівнями: державна субвенція має покривати здобуття освіти за гостро дефіцитними спеціальностями національного значення, коли в тому чи іншому училищі готують фахівців для кількох областей чи всієї України. Таке фінансування має йти через державне замовлення. Водночас професійна підготовка за тими професіями, які використовуються для комунального господарства, для обслуговування місцевої інфраструктури мають фінансуватися шляхом регіонального замовлення. Також домовились залучити великий бізнес до консультацій з метою опрацювання моделей залучення бізнесу до фінансування професійної підготовки необхідних їм професій.

Міністри Л. Гриневич та О. Данилюк погодили, що Міносвіти та Мінфін спільно доопрацюють законопроект «Про професійну освіту» з метою внесення до Верховної Ради України узгодженого документа. Нова схема фінансування профтехосвіти вимагатиме також внесення змін до Бюджетного кодексу. Її запровадження буде можливим з 2017 р.

Л. Гриневич також наголосила, що це нагальні необхідні кроки. Загалом професійна освіта потребує системного стратегічного реформування як у частині управління, так і в частині змісту (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 25.04*).

Уряд уповноважив міністра екології та природних ресурсів О. Семерака підписати Третю угоду про внесення змін до Грантової угоди між урядом України та Державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська АЕС» як Одержувачем і Європейським банком реконструкції та розвитку (назва документа – за періоджерелом). Це передбачено розпорядженням від 20 квітня 2016 р. № 303-р.

Це дасть можливість ЄБРР надати ДСП «Чорнобильська АЕС» додатковий грант у розмірі 40 млн євро для фінансування проекту РЯБ-СВЯП-2 (рахунок ядерної безпеки для фінансування будівництва сховища відпрацьованого ядерного палива).

Також прийняте рішення усуне загрози зупинення будівництва сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) через відсутність додаткових коштів (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 25.04*).

Міністерство фінансів відібрало 24 опорні школи для «пілотного» проекту. За ініціативи попереднього міністра фінансів Н. Яресько, цей проект був започаткований Міністерством фінансів України спільно з Міністерством освіти і науки та став можливий завдяки підтримці групи донорів, серед яких – уряд США, Western NIS Enterprise Fund, а також компанія «Майкрософт Україна», яка погодилася надати технічну допомогу в оснащенні опорних навчальних закладів. Метою проекту є покращення якості освіти дітей, які проживають й навчаються в селах і селищах, і підвищення ефективності використання державних коштів, що виділяються на фінансування освіти.

У рамках проекту було відібрано по одній школі у кожній області, що отримає кошти на розвиток матеріально-технічної бази. Зазначена школа зможе отримати ресурси на ремонт приміщень, навчальне обладнання та інформаційно-комп'ютерні технології, щоб забезпечити високу якість середньої освіти для дітей з сільської місцевості.

Відбір проводився незалежними представниками проекту за участі міжнародних донорів, фонду Western NIS Enterprise Fund та Агенства США з Міжнародного Розвитку (USAID). Перевага надавалася школам, які, у рамках оптимізації, буде укрупнено за рахунок малоформатних шкіл. Таким чином, учні з сільської місцевості отримають можливість здобути якісну середню освіту, що стане базою для подальшого навчання та кар'єрного росту.

1 вересня 2016 р. оновлені навчальні заклади радо вітатимуть своїх школярів (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 21.04*).

ПОЛІТИКА

Канцлер Германии А. Меркель на совместной с президентом США Б. Обамой пресс-конференции, состоявшейся в Ганновере (Германия), призвала к скорейшему выполнению минских договоренностей.

«Мы совместно будем принимать шаги для этого (решения конфликта на Донбассе. – Прим. ред.). Как в переговорах с украинской стороной, так и прежде всего с Россией», – заверила А. Меркель.

Она отметила, что на сейчас перемирие на Востоке Украины очень нестабильное. «У нас до сих пор нет стабильного режима прекращения огня и мы должны активнее продвигаться в политическом процессе», – заявила А. Меркель. Глава немецкого правительства добавила также, что дальнейшие шаги для достижения этой цели она подробно обсудила с Б. Обамой (*Politeka*(<http://politeka.net>). – 2016. – 25.04).

Президент США Б. Обама выступает за сохранение санкций против России до полного выполнения ею минских соглашений. Об этом он заявил 25 апреля во время выступления в Ганновере.

«Мы должны сохранять санкции в силе, пока Россия полностью не выполнит минские соглашения», – заявил он.

Он также подчеркнул, что после всего пережитого Европой в XX в., перекраивания границ с помощью грубой силы в XXI в. допускать нельзя. «Российская агрессия вопиюще нарушила суверенитет и территориальную целостность независимого европейского государства Украина. Это вызывает беспокойство у наших союзников на востоке Европы», – заявил Б. Обама (*НБН* (<http://nbnews.com.ua>). – 2016. – 25.04).

Прес-секретар президента РФ Д. Песков прокомментував можливе розміщення поліцейської місії ОБСЄ на Донбасі. Зокрема, у Кремлі вважають, що питання відправки на Донбас поліцейської місії ОБСЄ, повинно узгоджуватися з «ДНР/ЛНР» (<http://nv.ua/ukr/world/geopolitics/kreml-prokomentuvav-mozhlive-rozmishchennja-politsejskij-misiji-obsje-v-donbasi-112790.html>).

«Питання про поліцейські сили ОБСЄ підлягає погодженню в ОБСЄ і без цього узгодження ставити питання навряд чи можливо. Також неможливо це робити без урахування думок і без прямого діалогу з тими республіками, тими територіями, про розміщення на території яких йде мова», – сказав прес-секретар.

Також Д. Песков відмовився вдаватися в подробиці розмови президента РФ В. Путіна та Президента України П. Порошенка на цю тему: «Не став би вдаватися в подробиці, але ще раз повторюю: тут дуже багато різних

аспектів, які необхідно взяти до уваги перш ніж домовлятися» (*Новоевремя* (<http://nv.ua>). – 2016. – 25.04).

Президент России В. Путин, недавно заявивший, что поддерживает введение полицейской миссии ОБСЕ на Донбассе, понимает, что технически это вряд ли будет осуществимо. Такое мнение в комментарии интернет-изданию «Гордон» (<http://gordonua.com>) высказал народный депутат от «Народного фронта» и координатор группы «Информационное сопротивление» Д. Тымчук.

Он сомневается, что полицейская миссия ОБСЕ поможет разрешению конфликта на Донбассе, потому что ее возможности будут ограниченными.

«Единственное, что они смогут делать, это контролировать перемещение жителей через линию разграничения, бороться с контрабандой и наркотрафиком... на подконтрольных Украине территориях», – сказал Д. Тымчук. К тому же, добавил он, такая миссия «может работать только в том случае, если будет прекращен огонь, боевики разоружатся и Россия уберет свои войска».

Д. Тымчук также считает, что заявления Президента Украины П. Порошенко о возможном введении полицейской миссии ОБСЕ на Донбассе имеют больше саморекламный характер. При этом он не исключил, что «возможно, у главы государства есть какое-то хитрое и мудрое видение формата» миссии.

Кроме того, заявил Д. Тымчук, власти могут таким образом проверять, готовы ли боевики идти на мирный диалог (*ГОРДОН* (<http://gordonua.com>). – 2016. – 25.04).

Лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок переконаний, що українська влада веде постійну боротьбу із націоналістами, вдаючись до їхньої послідовної дискредитації та знищення. Про це він написав на своїй сторінці в Facebook.

О. Тягнибок нагадав, що націоналістів не чують і вважають провокаторами, хоча вони неодноразово попереджали про розвал української армії та загарбницькі плани президента РФ В. Путіна.

«Подивіться, що відбувається зараз, як сьогодні діє українська влада. Народу – тарифна блокада, добровольцям і патріотам – тюрми, а терористам і регіоналам – амністія та урядові портфелі. Мета влади зрозуміла – дискредитація та знищення націоналістів... Тому наше завдання не лише захищати країну на передовій, а й не допустити відкриття другого фронту в тилу. Не дати знищити державу зсередини, як це намагаються зробити у ВР, утворюючи нову коаліцію з реваншистами», – повідомив О. Тягнибок (*Вгору* (<http://vhoru.com.ua>). – 2016. – 25.04).

Для повернення непідконтрольних Україні територій Донбасу необхідно прийняти закон про вибори. Про це, як повідомляє телеканал «112 Україна», заявив голова парламентської фракції «Опозиційний блок» Ю. Бойко.

«Існує дуже багато проблем на непідконтрольних Україні територіях Донбасу. І дуже важливо, щоб ми починали процес їхнього повернення. Для цього необхідно прийняти закон про вибори на цих територіях. У нас (Опозиційного блоку. – Прим. ред.) чітка позиція – ми з самого початку підтримували мінські угоди. Ми вважаємо, що тільки дипломатичним шляхом можна повернути ці території», – зазначив політик (*112 Україна (www.112.ua). – 2016. – 25.04*).

Лідер громадського руху «Український вибір» В. Медведчук заявив про політичний та силовий тиск, якого зазнає очолюваний ним рух. Про це повідомляє телеканал «112 Україна».

«Сьогодні Громадський рух “Український вибір” зазнає безпрецедентного політичного та силового тиску з боку радикальних націоналістичних сил та їхніх представників у владі. Це напади на акції руху в ряді міст України, створення парламентського об’єднання, що ставить своєю основною задачею політичне переслідування мене та “Українського вибору”, а також рішення Печерського райсуду Києва про початок досудового розслідування проти мене за надуманими звинуваченнями», – йдеться у заяві політика.

«З моменту виникнення конфлікту на Донбасі ми виступали за мирне його врегулювання. Ми продовжуємо робити це сьогодні... Згідно з мінськими угодами Україна, крім іншого, взяла на себе зобов’язання вирішити політичні питання, які стануть міцним фундаментом для миру. Мова йде про закон про вибори та проведення демократичних виборів на Донбасі, закон про особливий статус цих регіонів, закон про амністію та зміни в Конституцію України. Саме наявність детального плану, спрямованого на відновлення дності та суверенітету України, є головною причиною переслідування нашого руху», – наголошує В. Медведчук (*112 Україна (www.112.ua). – 2016. – 25.04*).

У рамках закону про декомунізацію символіка Соціалістичної партії України визнана такою, що не відповідає законодавству. Про це, за інформацією ТСН (<http://tsn.ua/politika/min-yust-zaboroniv-simvoliku-socpartiyi-635946.html>), ідеться в оприлюдненому на сайті Мін’юсту 21 квітня наказі міністра юстиції П. Петренка від 12 квітня.

«Визнати, що символіка Соціалістичної партії України не відповідає ч. 1 ст. 4 Закону України “Про засудження комуністичного і націонал-

соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні і заборона пропаганди їх символіки»», – ідеться в наказі.

Як зазначається, емблемою СПУ є розкрита книга, права половина якої перекрита молотом і серпом, у якій бронзовою фарбою вписано пшеничний колос. Це зображення опоясує напис «Соціалістична партія України», розділений п'ятикутною зірочкою. До того ж на прапорі партії також розміщується зображення молота та пшеничного колоса, стилізованого у формі серпа. У висновку геральдично-вексилологічної експертизи наголошується, що «емблема Соціалістичної партії України та її прапор містять атрибути “серп і молот”, використані і за змістом, і за формою у значенні ідеологічного символу, аналогічного тому, що вживався комуністичним тоталітарним режимом у період СРСР, композиційне вирішення та колористика символів СПУ також аналогічні радянським». «Тому і емблема, і прапор СПУ однозначно потрапляють під дію Закону України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки” і не можуть надалі використовуватися у такому вигляді», – підсумували у комісії.

Водночас у назві та статуті партії комісія не знайшла порушень. Нагадаємо, Верховна Рада офіційно заборонила пропаганду комунізму та нацизму в Україні. Згідно з прийнятим законом, уся символіка та пропаганда нацизму, націонал-соціалізму, цих цінностей, будь-яка діяльність нацистських, фашистських угруповань в Україні заборонені. Раніше в Україні офіційно заборонили КПУ. Мін'юст позбавив комуністів права брати участь у виборах (*ТСН (<http://tsn.ua/politika/min-yust-zaboroniv-simvoliku-socpartiyi-635946.html>). – 2016. – 22.04*).

23 квітня в Києві відбувся 28-й з'їзд Партії зелених України, присвячений 25-річчю її існування, передає кореспондент УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1566152-partiya-zelenikh-ukrayini-vidznachila-svoye-25-richchya>).

На звітно-виборчий з'їзд партії прибули 42 делегати.

За словами засновника Партії зелених України А. Головчика, пройшовши двадцятип'ятирічний шлях, станом на сьогодні Партія зелених України перебуває на новому етапі – етапі перезавантаження.

«Двадцять п'ять років Партія переживала різні періоди. Коли ми стартували, ми не знали, як має працювати партія, що таке політтехнології, вибори. Зараз ми на абсолютно новому етапі, ми стали мудріші, ми готові діяти, ми готові вірити інакше і боротися інакше. Україна жива і буде жити, поки живемо ми. У нас і у нашої нації повинна бути свідомість переможця. Це – вибір партії», – наголосив він.

У свою чергу, в. о. голови партії В. Кононов наголосив на тому, що Партія зелених України пройшла довгий шлях і може пишатися своїми здобутками та планами збудувати зразкову країну.

«За 25 років відбулось багато подій. Партія починала за часів Радянського Союзу і в нашій програмі партії був пункт – здобуття незалежності України. Я всіх вас хочу привітати із тим, що партія знову самостійна, знову сама може приймати рішення. Вона завжди була демократична, ніколи не вступала ні в які союзи ні з ким, і ми цим повинні пишатися. Для нас головне, що ми із вами є, будемо і зробимо все для того, щоб наша країна була така, як усі інші цивілізовані країни на захід від нас», – повідомив він (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1566152-partiya-zelenikh-ukrayini-vidznachila-svoye-25-richchya>). – 2016. – 23.04).

Украинский политолог В. Небоженко рассказал об особенностях публичного поведения и тактики борьбы с оппонентами М. Саакашвили. По словам эксперта, у экс-президента Грузии нет никаких перспектив в Украине.

В. Небоженко спрогнозировал, что М. Саакашвили еще спровоцирует несколько громких политических скандалов. В то же время политолог отметил, что бывший глава Грузии выполняет одну очень важную функцию во власти – он раскачивает коррупционно-бюрократическую лодку и показывает насколько сгнила вся государственная машина, которую нужно срочно реформировать. Однако политолог не верит в то, что М. Саакашвили может занять какой-либо высокий пост в исполнительной власти и добиться значительных успехов в украинской политике (*Взору* (<http://vhoru.com.ua>). – 2016. – 25.04).

ЕКОНОМІКА

Германия выделит Украине 19 млн евро для ликвидации последствий Чернобыльской катастрофы. Об этом заявила министр охраны окружающей среды, строительства и безопасности реакторов Германии Б. Хендрикс.

«Мы уже вложили около 120 млн евро. Помимо этого в ближайшие годы мы инвестируем еще 19 млн евро в проект... Если получится накрыть энергоблок новым куполом, от ядерного реактора не будет более исходить непосредственной опасности», – заявила она.

Помимо Германии финансовую помощь Украине оказывают 44 государства. «Частично средства вкладываются в создание нового саркофага, который должен будет полностью изолировать разрушенный четвертый энергоблок», – говорится в сообщении.

Япония дополнительно выделит Украине 3,5 млн евро для строительства ядерного хранилища (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/04/22/18037838>). – 2016. – 22.04).

Европейський банк реконструкції і розвитку заявляє о готовності фінансувати оновлення подвижного складу публічного акціонерного товариства «Укрзалізниця». Об этом во время украинского инфраструктурного форума заявил старший банкир ЕБРР М. Магалецкий.

Он отметил, что с точки зрения частного бизнеса ситуация, сложившаяся в отрасли, является очень сложной, что связано с падением грузооборота, девальвацией и рядом других факторов.

«Большую роль должны сыграть решения в работе менеджмента «Укрзалізниця» в части инвестиций, финансирования инфраструктуры. Это даст сигналы всему рынку. Мы готовы сотрудничать и уже являемся одним из кредиторов «Укрзалізниця». Мы готовы работать по финансированию закупок нового подвижного состава, локомотивов, но компания должна принять решение, какие средства необходимы», – заявил М. Магалецкий.

В то же время он подчеркнул, что сейчас ситуация начинает исправляться, рынок нащупывает точки роста, и выразил надежду на позитивные тенденции в развитии украинской экономики.

Как сообщалось, «Укрзалізниця» в 2016 г. намерена инвестировать в обновление подвижного состава 6,989 млрд грн (*Экономические известия* (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/884-ebrr-gotov-finansirovat-obnovlenie-podvizhnogo-sostava-ukrzaliznyca). – 2016. – 22.04).

Товари українського та імпортного виробництва цього року стали менш чутливими до зміни курсу гривні. Про це під час прес-конференції заявила голова Національного банку В. Гонтарева.

«Цього року ціни на вітчизняні та імпортні товари набагато менш чутливі до зміни курсу гривні, ніж це було у 2014 р. та в першій половині минулого року. На це є декілька причин, по-перше, фактори, які тиснули на обмінний курс через зниження валютних надходжень однозначно сприяли збільшенню пропозиції продовольчих товарів і як наслідок зниженню цін у країні», – сказала вона.

В. Гонтарева додала, що, зокрема, запровадження Росією обмежень для українських товарів привело до збільшення пропозиції товарів на внутрішньому ринку.

«По-друге, економіка поступово адаптується до гнучкого валютного курсу, як наслідок бізнес і домогосподарства менш гостро реагують на коливання обмінного курсу», – додала голова НБУ.

Вона наголосила, що країна позбулася накопичених зовнішньоекономічних дисбалансів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565569-ukrayinski-ta-importni-tovari-stali-mensh-chutlivi-do-zmini-kursu-grivni-v-gontareva>). – 2016. – 21.04).

Національний банк України знижує облікову ставку до 19 % річних. Про це під час прес-конференції заявила голова Національного банку В. Гонтарева.

«Це стало можливим завдяки істотному послабленню ризиків», – сказала вона.

При цьому у прес-службі НБУ додали, що правління Національного банку України прийняло рішення про зниження облікової ставки до 19 % річних з 22 квітня 2016 р.

Як причину для цього у НБУ назвали послаблення ризиків для цінової стабільності. «Водночас удосконалено операційний дизайн монетарної політики. Таке рішення зумовлено необхідністю підвищити ефективність інструментарію для реалізації монетарної політики за режиму інфляційного таргетування», – сказано у повідомленні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565534-nbu-virishiv-zniziti-oblikovu-stavku-do-19-richnikh>). – 2016. – 21.04).

Споживча інфляція в I кварталі 2016 р. становила 1,6 %. Про це повідомили у прес-службі регулятора.

«Загалом споживча інфляція в I кварталі 2016 р. становила 1,6 %, що менше від очікувань Національного банку», – ідеться в повідомленні.

Також вказано, що продовжилося зниження базової інфляції – до 15,0 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565550-spozhivcha-inflyatsiya-v-i-kvartali-2016-roku-stanovila-1-6-nbu-dopovнено>). – 2016. – 21.04).

Обсяг гривневих депозитів за березень 2016 р. збільшився на 2,9 млрд грн, в іноземній валюті – на 27 млн дол. США в еквіваленті, передає прес-служба НБУ.

«Зменшення загального обсягу коштів фізосіб у березні пов'язано з курсовими коливаннями. При цьому обсяг гривневих депозитів за березень збільшився на 2,9 млрд грн, в іноземній валюті – на 27 млн дол. США в еквіваленті», – ідеться в повідомленні.

Також вказано, що станом на 1 квітня 2016 р. кількість діючих банків в Україні зменшилася до 111 (без неплатоспроможних банків), з них один банк має ліцензію санаційного банку (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1566146-obsyag-depozitiv-u-grivni-za-berezen-zbilshivsya-na-2-9-mlrd-grn>). – 2016. – 23.04).

В I кварталі 2016 г. государственный «Ощадбанк» получил прибыль 112 млн грн, что на 29 % больше, чем за аналогичный период 2015 г. Об этом говорится в сообщении финучреждения.

Чистый процентный доход банка за I квартал 2016 г. составил 1 808,5 млн грн, чистый комиссионный доход – 477,9 млн грн.

«Банк усиленно работает над поставленной целью – выходом на прибыльную деятельность. Успешно прошли квартал. Финансовый результат и консервативный подход к формированию резервов позволяют банку неуклонно придерживаться всех нормативов, установленных НБУ и оставаться наиболее капитализированным банком страны, демонстрируя адекватность капитала на уровне 12,8 % при норме не меньше 10 %», – отметил председатель правления «Ощадбанка» А. Пышный (*DELO.UA* (<http://delo.ua/finance/v-pervom-kvartale-oschadbank-uvelichil-pribyl-na-29-315971>). – 2016. – 25.04).

ПриватБанк оспорит в суде штраф Антимонопольным комитетом на 247 800 грн. Об этом сообщила пресс-служба ПриватБанка.

Банк обжалует решение АМКУ после получения документов. «Это решение АМКУ банк считает неправомерным, поскольку фактически необходимая информация была подана позже оговоренного срока исключительно в связи с некорректной с точки зрения законодательства формулировкой требований запроса, поданного комитетом», – говорится в сообщении.

Стало известно, что Антимонопольный комитет оштрафовал ПриватБанк на 247 800 грн за то, что банк дважды не предоставил информацию по запросу АМКУ в установленные сроки.

26 февраля 2016 г. АМКУ возбудил дело о непредставлении ПриватБанком информации Антимонопольному комитету (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/04/21/18005012/>). – 2016. – 21.04).

Национальная комиссия по ценным бумагам и фондовому рынку рассмотрела дело по факту манипулирования ценами со стороны торговца ценными бумагами «Альт Капитал» и оштрафовала участника рынка на 200 тыс. грн. Об этом говорится в сообщении регулятора.

Комиссия установила факт манипулирования ценами акций ЗНВКИФ «Корпорация» со стороны «Альт Капитал», который системно в течение марта 2015 г. заключал с другим торговцем ценными бумагами компанией «Олимп» на фондовой бирже КМФБ сделки с акциями фонда.

Торговцы покупали и продавали ценные бумаги ЗНВКИФ «Корпорация» почти одновременно, с незначительной разницей в минуты, всегда по одинаковой цене. По результатам таких операций искусственно формировался биржевой курс ценных бумаг ПАО «ЗНВКИФ “Корпорация”» в размере 5 тыс. грн.

По результатам торгов акциями ЗНВКИФ «Корпорация» владелец ценных бумаг («Альт Капитал») не изменился, что может свидетельствовать

об отсутствии очевидного экономического смысла для участников торгов в этих соглашениях.

Регулятор применил по факту манипулирования ценами на фондовом рынке к торговцу ценными бумагами «Альт Капитал» финансовую санкцию в виде штрафа в размере 200 тыс. грн.

Ранее комиссия оштрафовала на 200 тыс. грн компанию «Олимп» за манипулирование ценами акций ЗНВКИФ «Корпорация» (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/04/22/18049073>)). – 2016. – 22.04).

Виконавча дирекція Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняла рішення продовжити строки тимчасової адміністрації банку «Хрещатик» до 4 червня 2016 р. включно, передає прес-служба ФГВФО.

«Виконавча дирекція Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняла рішення від 21 квітня 2016 р. № 560, відповідно до якого продовжено строки тимчасової адміністрації в ПАТ “КБ “Хрещатик” з 5 травня 2016 р. до 4 червня 2016 р. включно», – ідеться в повідомленні.

Зазначимо, на цей же період тривають повноваження тимчасового адміністратора банку І. Костенка (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1566376-timchasovu-administratsiyu-v-banku-khreschatik-prodovzhili-do-4-cherwnya>)). – 2016. – 25.04).

Промышленное производство растет второй месяц подряд. В марте в годовом измерении его рост составил 4,8 % (без учета оккупированного Крыма и части зоны АТО), сообщает Госстат.

Промышленное производство в марте 2016 г. по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. увеличилось на 4,8 % против роста 7,6 % месяцем ранее.

В январе – марте 2016 г. по сравнению с январем – мартом прошлого года этот показатель составил 103,7 %. В добывающей промышленности и разработке карьеров – 104,2 %, перерабатывающей – 104,4 %, снабжении и распределении электроэнергии, газа, пара и кондиционированного воздуха – 100,6 %.

В марте увеличились объемы производства компьютеров, электронной и оптической продукции – в 1,6 раза, кокса и продуктов нефтепереработки – на 26,6 %, добыча каменного и бурого угля возросла – на 25,9 %, объемы металлургии – на 19,1 %.

Максимальный рост производства в марте по сравнению с февралем этого года зафиксирован в производстве резиновых и пластмассовых изделий – на 19,4 %, химической промышленности – на 16,9 %.

Падение производства в марте 2016 г. по сравнению с мартом 2015 г. зафиксировано в химической промышленности – на 7,4 %, добыче сырой нефти и природного газа – на 4 %, поставке электроэнергии и газа – на 2,3 %.

В феврале 2016 г. впервые за последние три года зафиксирован рост промышленного производства по сравнению с аналогичным месяцем 2015 г. (Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/04/22/18036368>). – 2016. – 22.04).

Протягом січня – березня поточного року порівняно з аналогічним періодом 2015 р. Україна збільшила видобуток природного газу на 2,4 %. Про це повідомили у прес-службі Держстатистики.

Водночас у березні поточного року порівняно з лютим 2016 р. видобуток природного газу в Україні збільшився на 6,4 % і порівняно з березнем 2015 р. (за рік) – на 1,3 % (Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565648-ukrayina-zbilshila-vidobutok-gazu-u-sichni-berezni-na-2-4-derzhstatistiki>). – 2016. – 21.04).

В январе – феврале 2016 г. европейский газ в среднем обходился Украине по 199,2 дол. за 1 тыс. куб. м. Такие данные предоставляет Государственная служба статистики Украины (Госстат).

Поставщики из девяти стран – Австрии, Великобритании, Венгрии, Германии, Италии, Люксембурга, Польши, Франции и Швейцарии – импортировали газ на общую сумму 431,98 млн дол.

Всего за два месяца в Украину импортировали больше 2,168 млрд куб. м газа. Примерно такой объем газа купил «Нефтегаз» в последний раз в России осенью 2015 г.

Теперь крупнейшим импортером газа в Украину стала Германия, поставив 532,822 млн куб. м за два месяца 2016 г. При этом цена немцев также является одной из самых конкурентных, в среднем – 196,1 дол. за 1 тыс. куб. м.

Следующей по объемам поставок Госстат называет Швейцарию: 411,730 млн куб. м газа по средней цене в 199,7 дол. за 1 тыс. куб. м.

Самыми дешевыми были поставки из Австрии и Венгрии – по 195,8 и 179,3 дол. соответственно. Однако по такой цене трейдеры смогли поставить гораздо меньший объем: Австрия поставила 135,319 млн куб. м, а Венгрия и того меньше – 125,692 млн куб. м.

Самые дорогие, однако и самые маленькие объемы поставили из Люксембурга – 39,28 млн куб. м по 231,6 дол.

Благодаря новому законодательству о рынке газа, в Украине появились частные трейдеры, которые самостоятельно импортируют газ из Европы в Украину. В частности, в марте 2016 г. насчитывалось 12 активных импортеров, не учитывая НАК «Нефтегаз Украины». Частные трейдеры импортировали в марте больше половины всего газа из ЕС (*DELO.UA* (<http://delo.ua/business/ukraina-importiruet-gaz-iz-devjati-stran-evropy-315894>). – 2016. – 25.04).

Україна призупинила імпорту газу з Угорщини. Про це говорять дані оператора газотранспортної системи Угорщини компанії FGSZ Ltd.

За даними оператора угорської ГТС, у період з 1 по 19 квітня обсяг імпортованого з Угорщини в Україну газу коливався в межах від 1,011 млн куб. м – до 4,067 млн куб. м (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565429-ukrayini-prizupinila-import-gazu-z-ugorschini>). – 2016. – 21.04).

У січні – березні 2016 р. підприємства України виконали будівельних робіт на суму 10 млрд грн. Індекс будівельної продукції у січні – березні 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. становив 101,9 %. Про це повідомляє Державна служба статистики України.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 85 % від загального обсягу робіт, капітальний і поточний ремонт – 6,5 та 8,5 % відповідно.

Варто зауважити, що інформація не враховує тимчасово окупований Крим і частину Луганської та Донецької областей (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565804-v-ukrayini-zrosli-obsyagi-vikonannya-budivelnikh-robit>). – 2016. – 22.04).

В Україні (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення АТО на Донбасі) оборот роздрібною торгівлі за січень – березень 2016 р. становив 255 млрд 143,3 млн грн. Це на 1,6 % більше показників відповідного періоду минулого року (у порівнянних цінах).

Як повідомляє Державна служба статистики, обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі, за звітний період становив 121 млрд 880,6 млн грн, що на 3,6 % більше даних за січень – березень 2015 р.

Обсяг роздрібного товарообороту за березень становив 43 млрд 349,8 млн грн, що на 13,4 % більше показника січня 2016 р.

Також зросли показники й оптового товарообороту підприємств, який у січні – березні цього року становив 280 млрд 208,2 млн грн. Це на 1,2 % більше показників аналогічного періоду минулого року (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/374423/rosstat-obsyagy-rozdribnoyi-torgivli-zrosly-na-1-6-optovoyi-na-1-2>). – 2016. – 24.04).

У 2015 р. за результатами роздрібного аудиту (RMS) Nielsen продажі на ринку продуктів харчування та напоїв в Україні впали на 12,2 % в

натуральному вираженні та зросли на 20,1 % у грошовому вираженні порівняно з попереднім роком.

Основний фактор, який зумовив збільшення продажів у грошовому вираженні – це зростання цін на продукти харчування та напої. Такі великі категорії, як шоколадні вироби та жувальні гумки, втратили більше 30 % продажів в абсолютному значенні, корм для тварин, вагові шоколадні вироби та чай – понад 20 %.

У середньому в 2015 р. подорожчання продуктів харчування та напоїв становило 26 % порівняно з 2014 р. Однак є продукти, які подорожчали більш ніж на 50 %. Це жувальні гумки, корм для тварин, упакований шоколад.

«В умовах зростаючих цін на продукти харчування та напої споживач платить більше за менший обсяг покупок. Ціни на продукти харчування є однією з головних тривог споживача в Україні, наряду з питаннями війни, економіки та комунальних рахунків. За рахунок подорожчання продуктів ринок продуктів і напоїв зріс у грошовому вираженні, однак подорожчання сповільнилося в другій половині року», – коментує Г. Ільчук, керівник групи по роботі з виробниками продовольчого ринку Nielsen в Україні.

Аналіз категорій напоїв показав, що єдина категорія, яка змогла збільшити обсяги продажів – це холодний чай. Насамперед такому розвитку посприяло найнижче зростання цін за літр напою, який в середньому становив 12,5 %, водночас як солодка газована вода дорожчала в середньому на 26 %, а мінеральна вода і того більше – на 32 % за літр. Крім того, категорія в цілому набирає нових оборотів за рахунок великих упаковок – 1–1,5 л, які виробники масово стали доставляти на полиці супер- і гіпермаркетів.

Аналіз молочних категорій показав, що починаючи з 2011 р., виробники ключових категорій з високим рівнем конкуренції, почали виводити на ринок продукти з незначно зменшеним об'ємом пачки, зберігаючи при цьому початкову ціну. Як наслідок, сьогодні на тлі подорожчання за пляшку молока ми ще платимо прийнятну ціну, навіть незважаючи на те, що в пляшці молока або кефіру вже часто не 1 л, а 905 або 890 мл. З іншого боку, від товарів, ціна на які зросла більше ніж на 40 %, як наприклад, молочні пудинги та десерти, українці масово відмовлялися. Виробники давали хорошу альтернативну пропозицію покупцеві. Так, йогурти та твороги, що коштують дешевше дорогих десертів, але є гідною заміною в плані об'єму та смакових наповнювачів, допомогли виробникам не упускати споживачів зовсім. Ще однією тенденцією 2015 р. стало розширення асортименту в зростаючих категоріях ряжанки, кефірів і сирів з низьким відсотком жирності (0–5 %) (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/374268/na-skilky-vpaly-prodazhi-produktiv-harchuvannya-za-rik>). – 2016. – 24.04).

Протягом січня – березня 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. виробництво горілки в Україні зросло на 26,5 %. Про це повідомили у прес-службі Держстатистики.

За даними Держстатистики, протягом січня – березня 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. виробництво горілки з вмістом спирту не більше 45,4 % зросло на 26,5 % – до 5,2 млн дал (декалітрів). У відомстві зазначають, що за аналогічний період в Україні також збільшилося виробництво коньяку та бренді збільшилося на 30,8 % – до 852 тис. дал, виробництво солодового пива зросло на 1 % – до 34,5 тис. дал.

Водночас виробництво лікерів за аналогічний період скоротилося на 44,6 % – до 1 млн дал.

Як повідомлося, середня ціна виробників на горілку з вмістом спирту менше 45,4 % у лютому поточного року зросла на 18,7 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565658-virobnitstvo-gorilki-zroslo-v-ukrayini-u-sichni-berezni-na-26-5>). – 2016. – 21.04).

У I кварталі 2016 р. сільськогосподарські підприємства України збільшили виробництво курятини. Про це повідомляють в Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу».

Так, за даними аналітиків, українські підприємства наростили виробництво курятини до 254,4 тис. т у забійній вазі, тобто на 6,4 % порівняно з аналогічним періодом 2015 р.

Повідомляється, що показники покращилися у восьми областях:

- Вінницькій;
- Черкаській;
- Дніпропетровській;
- Житомирській;
- Сумській;
- Хмельницькій;
- Харківській;
- Волинській.

Водночас виробництво м'яса птиці в господарствах населення скоротилося майже на 4 % – до 45 тис. т (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/374293/v-ukrayini-stalo-bilshe-svoyeyi-kuryatyny>). – 2016. – 21.04).

В Україні в січні – березні 2016 р. вилов риби становив 11,6 тис. т, що на 0,8 % більше порівняно з відповідним періодом 2015 р. Про це повідомила Державна служба статистики України.

За інформацією, за звітний період підприємства та фізичні особи-підприємці, які здійснюють рибогосподарську діяльність, було виловлено

13,8 тис. т риби та інших водних біоресурсів, що на 12,6 % менше порівняно з відповідним періодом 2015 р.

Зокрема, у внутрішніх водних об'єктах України було виловлено 3,35 тис. т водних біоресурсів (-4,3 % до аналогічного періоду 2015 р.), у виключній (морській) економічній зоні України – 8,53 тис. т (+93,5 %), у відкритому морі – 1,94 тис. т (-64,3 %). У виключних (морських) економічних зонах інших держав Україна вилов не проводила (*Agravery (http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-zbilsila-obsagi-vilovu-ribi). – 2016. – 23.04).*

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Количество юридических лиц за период с 2014 по 2016 гг. сократилась на 18,3 % – с 1 млн 370 тыс. до 1 млн 100 тыс.

Среди них частных предпринимателей стало меньше на 27,5 %, фермерских хозяйств – на 12 %. Также за это время с карты Украины пропало более 32 % госпредприятий. Количество иностранных инвесторов сократилось в три раза – из более чем 2 тыс. в 2014 г. сегодня осталось лишь 676 иностранных компаний.

На текущее состояние бизнеса оказало негативное влияние, прежде всего, налоговое законодательство и произвол олигархических групп (*Экономические известия (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/573-ukrainu-pokinulo-68-inostrannyh-investorov). – 2016. – 22.04).*

Национальный банк снизил прогноз золотовалютных резервов к концу 2016 г. до 18,7 млрд с 19,6 млрд дол. Об этом заявила глава НБУ В. Гонтарева.

«Сегодня правление НБУ было вынуждено снизить прогноз международных резервов с 19,6 до 18,7 млрд дол. на конец этого года», – сказала В. Гонтарева.

Причиной такого решения стало промедление в завершении второго пересмотра программы расширенного финансирования с Международным валютным фондом. Это, по мнению регулятора, сделало невозможным наращивание ЗВР теми темпами, которые планировал Нацбанк.

По состоянию на 1 апреля 2016 г. международные резервы сократились до 12 млрд 722 млн дол. В начале марта резервы составляли 13 млрд 538 млн дол. По договоренности с МВФ, международные резервы НБУ уже должны превысить 18 млрд дол. (*Минфин (http://minfin.com.ua/2016/04/21/18000066). – 2016. – 21.04).*

В НБУ – проверка госфининспекции. Ревизоры получили доступ в центробанк по просьбе Генпрокуратуры. Нацбанк оплачивал рекламные компании «Ощадбанка» и Укргазбанка. Среди получателей денег – медиахолдинг, во время проведения платежей принадлежавший Б. Ложкину. Тогда действующий глава президентской администрации работал медиамагнатом. Прокуратура нашла в процедуре нарушения.

В иске Генеральной прокуратуры сказано, что в 2012 г. некоторые сотрудники Нацбанка, «злоупотребляя служебным положением, действуя умышленно, с целью получения неправомерной выгоды для других юридических лиц» растратили 4,13 млн грн. По мнению прокуратуры, сотрудники НБУ нарушили закон «О проведении государственных закупок». 4 млн грн достались нескольким компаниям: «Стиль медиа», «Торговый дом “Дельта-Инвест”», «Украинский институт развития медиа», «Украинская медиакорпорация», «Издательский дом “Украинский медиахолдинг”», «Клик». Они взяли разместить в печатных периодических изданиях, на радиостанциях и телевизионных каналах информацию о деятельности «Ощадбанка» и Укргазбанка в сфере ипотечного кредитования.

Часть компаний, указанных в иске, продавала рекламу в изданиях Украинского медиа-холдинга. В 2012 г. его крупнейшим владельцем был Б. Ложкин. «Украинский институт развития медиа» контролировала бывший пресс-секретарь Л. Кучмы А. Громницкая.

Печерский райсуд Киева разрешил Государственной финансовой инспекции с 4 по 22 апреля провести выездную проверку хозяйственной деятельности НБУ (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/04/21/18003077>)). – 2016. – 21.04).

Совокупный убыток работающих украинских банков, без учета неплатежеспособных, на 1 апреля 2016 г. – 8 млрд грн. Это почти вдвое ниже показателя за аналогичный период предыдущего года. Об этом сообщается на сайте НБУ.

Убыток получили 28 работающих банков на общую сумму 11,4 млрд грн. В марте 44 банка потеряли 7,3 млрд грн, 66 % убытка приходится на один банк.

Доходы банков за январь – март 2016 г. по сравнению с соответствующим периодом 2015 г. сократились на 28,9 % и составили 42,8 млрд грн, расходы – на 33,1 % и составили 50,8 млрд грн.

В I квартале банки заработали меньше из-за убытка от торговых операций (за счет потерь от торговли иностранной валютой и банковскими металлами) – 3,8 млрд грн (на 1 апреля 2015 г. прибыль – 11,3 млрд грн) и сокращения процентных доходов на 1,1 млрд грн.

Сокращение расходов за I квартал 2016 г. произошло из-за уменьшения объема отчислений в резервы в 3,4 раза – до 11,3 млрд грн (за I квартал 2015 г. – 38,8 млрд грн).

Основная часть убытка за I квартал 2016 г. произошла в марте – 6,1 млрд грн из-за значительных отчислений в резервы – 10,2 млрд грн (за февраль – 0,1 млрд грн, за январь – 1,2 млрд грн) (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/04/22/18040862>). – 2016. – 22.04).

На долю 13 из крупнейших банков пришлось 62 млрд грн, или 93 % из общего прошлогоднего убытка системы по национальным стандартам финотчетности. Об этом свидетельствуют показатели банков первой группы, опубликованные в ZN.UA.

Согласно ранее опубликованной НБУ информации, финансовый результат всей банковской системы за прошлый год составил минус 66,6 млрд грн (в итоге за 2014–2015 гг. – около 120 млрд, а за I квартал текущего года – еще 8 млрд). И это без учета показателей уже выведенных с рынка банков.

В группе крупнейших, на долю которых приходится около 80 % активов системы, только три банка (ПриватБанк, Укргазбанк, Укрсиббанк) показали в 2015 г. положительный финрезультат (хотя весьма и весьма символический), тогда как годом ранее таких банков было четыре. Надо сказать, что в текущем году ситуация пока заметно улучшилась – по итогам I квартала таких банков было уже семь («Райффайзен Банк Аваль», «ОТП Банк», ПриватБанк, «Ощадбанк», Укрсоцбанк, Сбербанк России, Укргазбанк) (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/764-na-dolyu-krupnejshih-bankov-ukrainy-prishlos-93-ubytki>). – 2016. – 23.04).

Собственный капитал группы крупнейших украинских банков уменьшился за прошлый год почти вдвое (с 99 млрд до 54 млрд). Об этом свидетельствуют показатели банков первой группы (по классификации НБУ, с активами больше 0,5 % общесистемных).

Сокращение регулятивного капитала (Н1) в целом по группе составило 37,2 млрд грн (со 126,2 до 89 млрд). При этом его адекватность (достаточность – Н2) наоборот, возросла – с 6,0 до 10,8 %.

При этом у двух банков группы – Проминвестбанка и государственного Укрэксимбанка значение собственного капитала оказалось отрицательным. Так у Проминвестбанка («дочка» российского ВЭБа), после потери 16,2 млрд СК за 2015 г., его значение составило минус 10,1 млрд. При этом в пресс-службе Укрэксимбанка (один из трех крупнейших банков, объявленных Нацбанком системными, другие два – ПриватБанк и «Ощадбанк») отказались давать какие-либо комментарии, сославшись на то, что отчетность банка еще находится на стадии подготовки.

Наибольшим собственным капиталом по национальным стандартам финотчетности располагали ПриватБанк (27,54 млрд) и государственный «Ощадбанк» (9,89 млрд) (*Экономические известия*

(<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/715-kapital-krupnejshih-ukrainskih-bankov-umenshilsya-vdvoe>). – 2016. – 24.04).

Національний банк України за пропозиціями Фонду гарантування вкладів фізичних осіб ухвалив рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПАТ «Софійський» та ПАТ «Петрокоммерц-Україна». Про це й повідомили у прес-службі НБУ.

У НБУ пояснили, що після віднесення ПАТ «Петрокоммерц-Україна» до категорії проблемних було встановлено факти невиконання банком операцій клієнтів у встановлений законодавством строк.

«На 16 березня обсяг невиконаних операцій перевищив 30 % зобов'язань банку. У зв'язку з цим згідно з п. 3 ч. 1 ст. 76 Закону України «Про банки і банківську діяльність», Національний банк був зобов'язаний прийняти рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних», – зазначили у прес-службі регулятора.

Крім того, як зазначається у повідомленні, ПАТ «Банк «Софійський»» було віднесено до категорії неплатоспроможних 22 грудня 2015 р. через втрату ліквідності.

За даними НБУ, власники істотної участі в банку не змогли вжити своєчасних заходів з достатньої фінансової підтримки для запобігання настанню неплатоспроможності банку, пошук інвестора не дав очікуваних результатів

(Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1565996-nbu-likviduvav-banki-sofiyivskiy-ta-bank-petrokommerts-ukrayina>). – 2016. – 22.04).

Рост сферы услуг и промышленности еврозоны в марте ухудшился. Об этом сообщает Bloomberg.

Индекс ожиданий менеджеров по закупкам, который показывает уровень деловой активности, в апреле снизился до 53 п. с 53,1 в марте. В то же время пока индекс находится на уровне выше 50 п. рост сохраняется.

Главный экономист Markit, компании, которая составляет этот индекс, заявил: «Экономика еврозоны все еще находится в колее медленного роста. То, что деловая активность не начала расти после объявления ЕЦБ об агрессивных мерах стимулирования в марте, показывает, что медленные темпы роста вряд ли ускорятся в ближайшие месяцы».

Индекс ожиданий менеджеров промышленности еврозоны снизился до 51,5 п. в этом месяце с 51,6 п. в марте. Индекс ожиданий менеджеров сферы услуг вырос до 53,2 п. в апреле с 53,1 п. в марте *(Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/04/22/18043020>). – 2016. – 22.04).*